

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی

کشور با استفاده از تکنیک تحلیل شبکه (ANP)

زهرا سادات میرزاده^۱، محمدکشتی‌دار^{۲*}، عادل رحمان‌پور^۳

۱. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

تاریخ دریافت: (۹۹/۰۱/۰۹) تاریخ پذیرش: (۹۹/۰۶/۲۵)

Identifying and Prioritizing Factors Influencing the Startups of Sport Science Students in Iran using Analytical Network process (ANP)

Z.Mirzazadeh¹, M.Keshtidar^{2*}, A.Rahmanpour³

1. Assistant Professor in Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

2. Associate Professor in Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

3. Ph.D. Student in Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

Received: (2020. Mar. 28)

Accepted: (2020. Sep. 15)

نوع مقاله: پژوهشی

Abstract

Startups play a key role in reducing unemployment and economic growth. Governments have been turning to college student startups since the early twentieth century.

Field research and experience about the student startups at the universities of the country express the lack of flourishing. The purpose of this study was to identify and prioritize the factors affecting the growth of sports science startups in Iran using analytical network process. The statistical population of this study consisted of experts in student startups, professors and students of management of sport science faculties of Iran and were selected by snowball sampling. From in-depth interviews with experts and research backgrounds, 41 factors were identified and classified into 6 clusters as effective factors. The data were analyzed with the help of experts using SuperDisign and SPSS. The experts prioritized the clusters in the order of individual founding factors, college learning environment, academic economics, technology and communication, facilities and social and cultural settings. In the overall ranking below the criteria, personal factors of the founder, educational and economic environment of the faculty, technology and communication, cultural and social factors, and facilities were ranked as the most important priorities and the family support for sport was the least important. It is recommended to launch a network called Sports Industry and Community Needs to apply student research results and increase student motivation and innovation.

Keywords

Startup, Analytical Network Process (ANP), Experts, Entrepreneurship.

چکیده

استارت‌آپ‌ها نقش اساسی در کاهش بحران بیکاری و رشد اقتصادی کشورها دارا هستند. دولت‌ها از اوایل قرن بیستم، به استارت‌آپ‌های دانشجویان دانشگاه روی آوردند. پژوهش‌ها و تجربیات میدانی عدم شکوفایی استارت‌آپ‌های دانشجویی در دانشگاه‌های کشور را بیان می‌کند. هدف این پژوهش شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور با استفاده از تکنیک تحلیل شبکه است. جامعه آماری این پژوهش را متخصصین استارت‌آپ‌های دانشجویی، اساتید و دانشجویان مدیریت دانشکده‌های علوم ورزشی کشور تشکیل و به صورت نمونه‌گیری گلوله برفی انتخاب شدند. از میان مصاحبه‌های عمیق با خبرگان و پیشینه پژوهش تعداد ۴۱ عامل شناسایی و در ۶ خوشه به‌عنوان عوامل مؤثر دسته‌بندی شدند. با مشارکت خبرگان و نرم افزارهای سوپر دسیژن و اس پی اس اس داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. خبرگان خوشه‌ها را به ترتیب: عوامل فردی مؤسس، محیط آموزشی دانشکده، اقتصادی دانشگاهی، تکنولوژی و ارتباطات، امکانات و تسهیلات و فرهنگی اجتماعی اولویت‌بندی کردند. در رتبه‌بندی کلی زیر معیارها، معیار هوش اجتماعی و هیجانی مؤسس استارت‌آپ مهم‌ترین اولویت و افزایش طرفداری خانواده‌ها از ورزش با کمترین اهمیت اولویت‌بندی شد. پیشنهاد می‌شود شبکه‌ای تحت عنوان نیازمندی‌های صنعت ورزش و افراد جامعه، جهت به‌کارگیری نتایج تحقیقات دانشجویی و افزایش انگیزه و نوآوری توسط استارت‌آپ‌های دانشجویی راه‌اندازی گردد.

کلید واژه‌ها

استارت‌آپ، تحلیل شبکه، خبرگان، کارآفرینی.

*Corresponding Author: Mohammad Keshtidar

E-mail: keshtidar@um.ac.ir

* نویسنده مسئول: محمد کشتی‌دار

مقدمه

استارت‌آپ‌ها در هر کشور دارای اولویت هستند و دولت‌ها نیز به طور جدی سیاست‌های رشد استارت‌آپ‌ها را دنبال می‌کنند، اوایل حمایت دولت‌ها از استارت‌آپ‌ها، منجر به رشد استارت‌آپ‌های کاغذی شد؛ چون فقط ۰/۵ درصد استارت‌آپ‌ها با نوآوری و بقاء همراه بودند و مابقی فقط به دنبال حمایت‌های مالی دولت‌ها بودند. از اوایل قرن بیستم، دولت‌ها تمرکز خود را به استارت‌آپ‌های دانشجویان دانشگاه تغییر دادند (شین و همکاران، ۲۰۱۸). دانشگاه‌ها مبتنی بر دو واقعیت به عنوان یک پایگاه مهم، شناخته شده‌اند: اول، براساس وجود جمعیت جوان حاضر که منبع خوبی برای راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها می‌باشند، دوم، میزان اشتغال دانشجویی بعد از فارغ‌التحصیلی که براساس آمار وضعیت خوبی ندارد و دولت‌ها در صدد ایجاد فرصت‌های شغلی بودند (چانگ، ۲۰۱۳). هدف از آموزش کارآفرینی در دانشگاه‌ها ارتقاء سطح خلاقیت، نوآوری و راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها توسط دانشجویان و ایجاد یک اکوسیستم نوپا است. تعاریف متعددی برای مفهوم استارت‌آپ‌ها بیان شده است. استیو پلک،^۴ آن را "نقشه راهی برای نوآوری در قرن ۲۱ و کمک به خلق انقلاب صنعتی بعدی" معرفی می‌کند؛ اریک ریزه^۵ در کتاب خود تحت عنوان لین استارت‌آپ (پرفروش‌ترین کتاب سال ۲۰۱۳ در حوزه کارآفرینی)، استارت‌آپ را مجموعه‌ای از تکنیک می‌داند که به کارآفرینان در بالا بردن شانس ایجاد یک کسب‌وکار نوپای موفق کمک می‌کند (فردریکسن و برم،^۶ ۲۰۱۷). بلانک^۷ شرکتی را نوپا می‌خواند که طراحی شده تا سریع رشد کند و از لحظه شروع^۸ به سمت اوج^۹ حرکت کند. در واقع افرادی خوش فکر با ایده‌های نو در جستجوی روش‌هایی برای کسب درآمد و تولید انبوه محصولات یا خدمات مبتنی بر آن ایده هستند (ندافی، ۲۰۱۷). استارت‌آپ‌ها انواع مختلفی دارند و تا کنون چارچوب مشخصی جهت تقسیم‌بندی آنها ارائه نشده است. گاهی استارت‌آپ‌ها براساس حوزه فعالیت آنان (استارت‌آپ‌های مالی و بانکی، فناوری اطلاعات، مد و فشن)، گاه براساس مدل کسب‌وکار، گاه معماری آنها، گاه

براساس دیدگاه سازمانی (یک نفره، تیمی، شرکتی) تقسیم بندی می‌شوند. طبیعتاً نحوه دسته‌بندی مناسب استارت‌آپ‌ها تابع هدف و انتظار افراد از استارت‌آپ‌ها می‌باشد.

چانگ (۲۰۱۸)، کو و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهش‌های خود استارت‌آپ‌ها را به سه دسته: استارت‌آپ‌های جوانان، استارت‌آپ‌های سرمایه‌گذاری و استارت‌آپ‌های دانشجویی طبقه‌بندی کردند. استارت‌آپ جوانان، توسط افراد زیر ۳۹ سال تأسیس می‌شود، استارت‌آپ سرمایه‌گذاری از محل صندوق حمایت از فناوری، تأمین بودجه می‌شود، یا از تحقیقات و توسعه در کالج‌ها و آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دولتی شروع می‌شوند. استارت‌آپ دانشجویی نوعی کسب‌وکار نوپا است که توسط دانشجویان دانشگاه تشکیل شده و بیشتر مبتنی بر فناوری می‌باشد. دانشجویان برای اینکه در محیط دانشگاه‌ها به حوزه استارت‌آپ‌های دانشجویی وارد شوند نیازمند افزایش آگاهی و مهارت خود به صورت کاربردی در محیط دانشکده‌ها می‌باشند. دانشگاه‌ها در این راستا تلاش‌هایی را از سال ۱۳۸۰ از قبیل تأسیس مراکز رشد کسب‌وکار، پارک‌های علم و فناوری در قالب طرح کاراد^{۱۰} در جهت حل مسائل اقتصادی و فناورانه دانشجویان انجام داده‌اند ولی تجربیات میدانی و پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهد دانشگاه‌ها نتوانستند با برطرف کردن مشکلات و شناسایی فرصت‌های کارآفرینی، روح نوآوری، پویایی و ارزش آفرینی را به صورت گسترده در جامعه دانشجویی ایجاد نمایند (جعفری مقدم و همکاران، ۱۳۹۰، صفری و سمیع‌زاده، ۲۰۱۲)، (موحدی و همکاران، ۱۳۹۵).

پژوهش‌های دانشکده‌های علوم ورزشی کشور هم از اوضاع ناخوشایند کارآفرینی و رشد استارت‌آپ‌ها در بین دانشجویان خبر می‌دهند؛ مردناشاهی (۱۳۹۳)، استعداد کارآفرینی در دانشجویان سال آخر را نسبت به دانشجویان سال اول کمتر دانسته و عدم کارآمدی برنامه‌های آموزشی را دلیل آن اعلام کرده است. تجاری و خدایاری (۱۳۸۵)، با مقایسه میزان آمادگی کارآفرینی دانشجویان دختر و پسر رشته علوم ورزشی به این نتیجه رسیدند که ۵۰ درصد از آزمودنی‌ها آمادگی خود را برای آغاز کار در پنج سال آینده اعلام کردند و همچنین، دانشجویان معتقدند که از دانش و مهارت متوسطی برخوردار هستند و برای کارآفرین شدن در ورزش باید بسیار بیشتر به آموخته‌های خود بیفزایند. فراهانی و همکاران (۱۳۸۹)، دروس عملی تربیت بدنی را در زمینه پرورش مهارت‌های

^۱ Start up

^۲ Shin et al

^۳ Chang

^۴ Pelk

^۵ Eric Riest

^۶ Frederiksen & Brem

^۷ Blank

^۸ start

^۹ up

^{۱۰} Ko & et al

۱۱- طرح توسعه کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور به اختصار کاراد نام گرفت.

داشتن سرمایه کافی، نگاه‌داشتن سوابق خوب با کنترل مالی، ایجاد برنامه‌ها و مشاوره حرفه‌ای در مورد نحوه مدیریت شرکت، را مهم‌ترین عوامل برای پایداری و موفقیت کسب‌و-کارهای کوچک در فلسطین دانستند. هام و کو (۲۰۱۶)، پس از بررسی شرکت‌های موفق، دولت و عوامل اقتصادی را کلید موفقیت در بازار معرفی نمودند. عمری و همکاران (۲۰۱۵)، در مقاله تحت عنوان، یک بررسی تجربی از عوامل مؤثر بر موفقیت کسب‌وکار کوچک در تونس، نشان دادند که کسب-وکارهای کوچک با دسترسی بیشتر به منابع انسانی، اجتماعی و مالی بیشتر احتمال دارد که نوآوری را انجام دهند و به موفقیت دست یابند. عظیم‌زاده و همکاران (۲۰۱۳)، فاکتورهای فردی، اقتصادی و محیطی را مؤثر بر کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در حوزه کارآفرینی ورزش بیان نمودند.

مطالعات روی جامعه دانشگاهی کشور هم از این قاعده مستثنی نبوده و از دید محقق، تاکنون استارت‌آپ‌های دانشجویی مورد بررسی قرار نگرفته و بیشتر پژوهش‌ها تمایل داشتند به صورت کلی به عوامل موفقیت کارآفرینی دانشجویان و شرایط شغلی آنان بپردازند تا مشکلات "ایجاد" استارت‌آپ‌های دانشجویی؛ مرتضی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۶)، نشان می‌دهند که آموزش کارآفرینی باید در همه دروس و با رویکرد فرهنگی مد نظر قرار گیرد. احمدپور داریانی و عزیز (۱۳۸۵)، برای آموزش کارآفرینی بر استفاده از روش‌های تدریس تعاملی، بازدید از محل‌های کارآفرینی، دعوت از صاحبان کسب‌وکار، مشاهده و تحلیل عملکردها، خبر رسانی و انجام تکالیف عملی را توصیه می‌کنند (سراجی، ۱۳۹۷). پرمند و همکاران (۲۰۱۶)، با تهیه برنامه درسی کارآفرینی و ارائه آن به گروهی از دانشجویان، میزان تمایل آنها به خوداشتغالی و کارآفرینی را مورد بررسی قرار دارند و دریافتند که ارائه فرصت تبادل تجربه، تدارک فرصت‌های نوآورانه، استفاده از شیوه‌های انعطاف پذیر و ترغیب دانشجویان به جست‌وجوی منابع متنوع یادگیری و شرکت در موقعیت‌های متنوع ارزیابی عملکرد به بهبود وضعیت خوداشتغالی و درک شغلی آنها کمک می‌کند.

بحث عوامل مؤثر بر پیدایش و ظهور استارت‌آپ تا مرحله ورود به بازار (ایجاد)، امروزه بحث بسیار داغی به نظر می‌رسد. تصمیم به ایجاد کسب‌وکار جدید، یکی از مهم‌ترین انتخاب‌های افراد و سازمان‌ها محسوب می‌شود (گرون و دیویسون ۲۰۱۶).

عملی کارآفرینی مناسب نمی‌دانند. امینی (۱۳۹۳)، موانع آموزشی فردی را مهم‌ترین موانع کارآفرینی دانشجویان تربیت‌بدنی اعلام کرده است. برومند و همکاران (۱۳۹۲)، دریافتند ۶۰ درصد از فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی علاقه‌مند به ادامه تحصیل می‌باشند تا ورود به بازار کار. براساس پژوهش مندعلی زاده (۱۳۹۳)، ۳۰/۳ درصد کسب‌وکارهای ورزشی بین ۳-۴ سال، ۳۵/۶ درصد بین ۵-۱۰ سال، ۱۵/۱ درصد بین ۱۱-۱۵ سال، ۱۰/۴ درصد بین ۱۶-۲۰ سال و ۸/۵ درصد بالاتر از ۲۱ سال قدمت داشته‌اند و اثبات شده است که بیشتر شکست و موفقیت‌ها به عوامل داخلی شرکت‌ها باز می‌گردد (مندعلی زاده، ۱۳۹۳، ۱۵۳).

به‌طور کلی عوامل شکست و موفقیت استارت‌آپ‌ها، را می‌توان در دو بخش کلی و مجزا مورد پژوهش و بررسی قرار داد، بخش اول: ایجاد استارت‌آپ (عوامل مؤثر بر پیدایش و ظهور استارت‌آپ تا مرحله ورود به بازار)؛ بخش دوم: اداره استارت‌آپ (عوامل مؤثر بر ایجاد درآمد پایدار و حضوری حداقل ۴۲ ماهه استارت‌آپ‌ها در بازار کسب و کار) (پارک و همکاران، ۲۰۱۳)؛ (لی و همکاران، ۲۰۱۳)؛ (دیدهبان جهانی کارآفرینی)؛^{۱۴}

در این میان اکثر پژوهش‌های انجام شده در حوزه استارت‌آپ‌ها، عوامل موفقیت استارت‌آپ‌ها در بازار کسب و کار (اداره استارت‌آپ)، را مورد بررسی قرار داده‌اند و پژوهش‌های معتبری از دیدگاه محققین این نگارش بر روی عوامل ظهور موفق استارت‌آپ‌ها (ایجاد استارت‌آپ) انجام نشده است؛ شریف آبادی و مفتاح (۱۳۹۸)، در پژوهشی با نام شناسایی و بررسی عوامل کلیدی موفقیت استارت‌آپ‌ها با رویکرد تحلیل و توسعه گزینه‌های استراتژیک سودا به این نتیجه رسیدند که افراد با شناخت عوامل استراتژیک و سرمایه‌گذاری بر روی آنها می‌توانند قدرت رقابت و احتمال موفقیت خود را در بازار کسب و کار به‌طور قابل ملاحظه‌ای افزایش دهند. کو و همکاران (۲۰۱۹)، بنیانگذاران، مدل کسب‌وکار، منابع از جمله تیم و مربی را به‌عنوان عوامل مؤثر در رشد و موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان کره‌ای معرفی می‌کنند. چانگ (۲۰۱۸)، در پژوهش خود دریافت که عدم موفقیت استارت‌آپ‌ها ناشی از عدم بازاریابی مدل کسب‌وکار است. لوسیر و همکاران^{۱۵} (۲۰۱۸)،

^{۱۳}Prak & et al

^{۱۴}Lee & et al

^{۱۵}Global Entrepreneurship Monitor (GEM)

^{۱۶}Lousir & et al

^{۱۷}Omri & et al

^{۱۸}Premand & et al

^{۱۹}Garonne & Davidsson

نظری (۱۳۹۴)، در پژوهش خود نشان داد، درصد کمی از دانشجویان فارغ‌التحصیل رشته تربیت بدنی از وضعیت اشتغال خود احساس رضایت دارند و بر لزوم دخالت دولت بر آینده شغلی این رشته تأکید دارد. رضانی نژاد (۱۳۹۳)، اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته علوم ورزشی را از نظر عوامل داخلی و خارجی در وضعیت نامناسبی دانسته است. جوادیان صراف و همکاران (۱۳۸۸)، در تحقیق خود اشاره داشتند که ۷۰ درصد از دانشجویان تربیت بدنی، نسبت به آینده شغلی خود نگران هستند. فروغی پور و همکاران (۱۳۸۶)، حوزه‌های کارآفرینی در ورزش ایران را به ترتیب: کارآفرینی در حوزه‌های آموزش و پژوهش در ورزش، مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، خدمات ورزشی، تبلیغات ورزشی و همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای، ساخت و تولید تجهیزات ورزشی و امور فرهنگی ورزش بیان نمودند (گودرزی، ۱۳۹۶: ۱۸/۱۸).

مسلماً ورود دانشجویان علوم ورزشی کشور در حوزه استارت‌آپ‌ها نسبت به دیگر دانشجویان کشور احساس ضرورت بیشتری دارد. رشته علوم ورزشی پتانسیل فراوان جهت ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های متفاوت دانشگاه و جذب نیروهای متخصص در گستره صنعت خود را به همراه دارد و از معدود رشته‌های دانشگاهی است که در زمره سریع‌ترین بخش‌های رشد مرتبط با بخش‌های اصلی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جوامع جهانی مطرح می‌باشد. هر جامعه‌ای با توجه به توانایی خود در جهت توسعه رفاه، سلامت، توانایی جسمی و فکری جامعه خویش توسط صنعت ورزش کوشیده است.

در کشورهای پیشرفته ارزش افزوده صنعت ورزش بخش قابل توجهی از محصول ناخالص داخلی^۱ تشکیل می‌دهد و نقش مهمی در ایجاد درآمد، اشتغال و نیز تفریح و سرگرمی دارد. کشور ولز در سال ۱۹۹۳، ۲۱۰۰۰ نفر در صنعت ورزش اشتغال داشته و تا سال ۱۹۹۸ این مقدار ۱۳٪ رشد داشته است. امروزه در این منطقه، افراد شاغل در فعالیتهای اقتصادی مرتبط با ورزش بیشتر از افراد در رشته‌های مهندسی مکانیک و امور مالی و بانکی می‌باشند. در هنگ‌کنگ تقریباً ۲/۵٪ از نیروی کار این کشور در صنعت ورزش اشتغال دارند و تعداد مشاغل ایجاد شده بیش از ۸۱۰۰۰ می‌باشد. در سال ۲۰۰۲ در انگلستان ۴۰۲۰۰۰ نفر در فعالیتهای مرتبط با ورزش اشتغال داشته‌اند که این میزان حدوداً مساوی ۲٪ نیروی کار این کشور است. در آمریکا ۱۴ میلیون شغل مرتبط با ورزش وجود دارد. (رضانی نژاد، ۱۳۹۲). صنعت ورزش در سال‌های اخیر با گردش

فوریس و میلیکن (۱۹۹۹). هرساله صدها هزار کسب‌وکار جدید در سراسر جهان ایجاد شده و تخمین زده می‌شود که حدود نیم میلیارد نفر در سطح جهان، به‌طور فعال در تلاش برای "ایجاد" یک کسب‌وکار جدید هستند (بایگرو و زاگراکیس، ۲۰۱۴) و از طرف دیگر، براساس تحقیقی که در مدرسه هاروارد صورت گرفت، نشان داد ۷۵ درصد استارت‌آپ‌ها شکست می‌خورند (کوزومانو^۲، ۲۰۱۳)؛ در نتیجه اکثر دانشجویان و مردم بر این باورند که مطرح کردن و ظهور استارت‌آپ‌ها بسیار دشوار است؛ آنها تصور می‌کنند ایجاد یک استارت‌آپ، اجرای ایده افسانه‌ای و شگفت‌آور است. البته که راه‌اندازی یک استارت‌آپ دشوار خواهد بود و گزینه ناخودآگاه ما به ما می‌گوید چیزی را که بسیار ارزشمند باشد به آسانی نمی‌توان کشف کرد (نایینی و لرکی، ۲۰۱۱). در حقیقت استارت‌آپ‌های تازه وارد در بازار کسب‌وکارهای نوپا در ایران هم با خطرهای بسیاری در ابتدای راهشان مواجه‌اند که ناشی از عدم درک کامل عوامل تأثیرگذار بر موفقیت و یا عدم موفقیت این کسب‌وکارها در بازارشان در ایران می‌باشد (میرزایی، ۱۳۹۵). برای موفقیت یک استارت‌آپ تنها ایده، نقش اصلی و تضمین‌کننده برای موفقیت نیست بلکه اعضای تیم و وجود زیر ساخت‌های لازم هم از مهم‌ترین و اصلی‌ترین عوامل تا رسیدن به پیروزی می‌باشد؛ از این رو، مطالعه عوامل مؤثر در "ایجاد" استارت‌آپ دانشجویی، جذاب و گره‌گشای مشکلات "اداره" موفق استارت‌آپ‌ها در بازار کسب‌وکار نیز خواهد بود و در این پژوهش به دنبال شناسایی این عوامل مؤثر در ایجاد استارت‌آپ‌های دانشجویی جهت بهبود و ارتقای کسب‌وکارهای نوآورانه دانشجویی می‌باشیم.

از سویی دیگر متأسفانه یکی از رشته‌های دانشگاهی کشور که هنوز از مشکل بیکاری رنج می‌برد دانشجویان علوم ورزشی می‌باشند و مطالعه تحقیقات پیشین اهمیت ورود دانشجویان به حوزه استارت‌آپ‌ها در جهت کاهش بحران بیکاری را خاطر نشان می‌سازد. علیزاده (۱۳۸۰)، در تحقیقی به بررسی مشکلات شغلی دانش‌آموختگان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی پرداخت و نشان داد کمبود بودجه و امکانات کافی، عدم بهره‌مندی از مزایای شغلی یکسان با دیگر مشاغل، درآمد کم، توجه ناکافی مسئولان در روزآمد کردن دانسته‌های آنها، کمبود شدید وسایل و اماکن و فضاهای ورزشی و بهره‌نگرفتن از آنها در تصمیم‌گیری‌ها از مهم‌ترین مشکلات می‌باشد. وافقی

^۱ Forbes & Milliken

^۲ Bygrave & Zacharakis

^۳ Cusumano

دانشگاه کیوتو^۴ که غول‌های تکنولوژی چون کیوسرا^۵ (اسپانسر تیم فوتبال اتلتیکو مادرید)، امرون^۶ تولید کننده کالاهای طبی ورزشی) و هوربیا^۷ (تولید کننده ابزارهای سنجش علمی) را به‌وجود آورده است. کره در سال ۲۰۱۷، بالغ بر شش هزار استارت آپ دانشجویی جهت اشتغال‌زایی در ۴۲۲ دانشگاه خود راه‌اندازی کرده است (سازمان استارت‌آپ و توسعه کارآفرینی کره، ۲۰۱۸). بنا به گزارش دیده‌بان جهانی کارآفرینی، سنگاپور به‌عنوان یک مرکز نوآوری در بین ۳۰ اکوسیستم برتر استارت‌آپ‌های جهانی قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۸، بنیانگذاران ۳۴ درصد از استارت‌آپ‌های سنگاپور توسط دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه‌ها آغاز شده است. سنگاپور استارت‌آپ‌های موفقیت‌آمیز متعددی را تولید کرده است، از جمله سایت تجارت الکترونیکی^۸ و شرکت نینجا وان^۹؛ هر دوی این نمونه‌ها به‌عنوان استارت‌آپ‌های دانشجویی، شروع‌های فروتنانه‌ای داشته‌اند. استارت‌آپ‌های دانشجویی با کمترین ریسک و منابع متعدد در پردیس‌های سراسر کشور ژاپن رو به افزایش است. براساس گزارش مرکز رهبری کارآفرینی کافمن^{۱۰}؛ بیش از ۱۵۰ دانشگاه انواع مختلفی از منابع کارآفرینی ارائه می‌دهند که ۱۲۰ درصد در ۵ سال گذشته افزایش یافته است. آموزش کارآفرینی دانشجویان فراتر از تدریس در کلاس‌های سنتی و به سمت یادگیری تجربی حرکت کرده است، که خود منجر به بهبود آمار اشتغال دانشجویان شده است.

در جمع‌بندی اهمیت و ضرورت این پژوهش این‌گونه می‌توان گفت: با توجه به شرایط اشتغال دانشجویان علوم ورزشی و مشکلات اقتصادی کشور، باید دانشکده‌های علوم ورزشی به مباحث استارت‌آپ‌های دانشجویی ویراد شوند، و زمینه ساز پیدایش استارت‌آپ‌ها در محیط‌های آموزشی خود باشند. تعجب‌آور است که تا کنون هیچ پژوهشی در خصوص نحوه ورود دانشجویان به حوزه استارت‌آپ‌ها در ایران صورت نپذیرفته است، به‌همین دلیل پژوهشی با هدف شناسایی عوامل

مالی ۶۰۰ میلیارد دلار، جزء شش صنعت مؤثر در رشد اقتصادی کشورها می‌باشد.

پویایی صنعت ورزش در جهت اشتغال‌زایی و ظرفیت راه‌اندازی کسب‌وکارهای نوپا از محیط‌های دانشگاهی نشان از اهمیت لزوم گرایش دانشجویان علوم ورزشی کشورمان به حوزه استارت‌آپ‌ها و تأثیر آن در رشد و توسعه اقتصاد کشور و خروج از بحران بیکاری دانشجویان را دارد. برای رشد و توسعه استارت‌آپ‌های دانشجویی در بخش ورزش باید عوامل زمینه‌ای و ساختاری مؤثر شناسایی و برنامه‌ریزی‌های لازم اجرایی گردد. دانشجویان باید در زمینه‌های روان‌شناختی، مدیریتی، فرهنگی، ارتباطی، تمایل به ریسک، تقویت اعتماد به نفس و قوانین و مقررات مهارت‌های مورد نیاز را به‌دست آورند. کسب صلاحیت‌های راه‌اندازی یک استارت‌آپ توسط دانشجویان در محیط دانشگاه نیازمند بازاندیشی در رویکردها و روش‌های آموزشی داخل و خارج کلاس است.

در دانشکده‌ها و آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دانشگاه‌های کشور کارهای شگفت‌انگیز زیادی می‌تواند انجام شود. دانشجویان علوم ورزشی تمایل به ریسک بیشتری دارند و به دلیل حضور در تیم‌های ورزشی با دانشجویان رشته‌های متفاوت در ارتباط می‌باشند و با شور و هیجان بیشتری در کارها حضور دارند. آنها حتی در خارج از دانشگاه و دانشکده و در طول وقت آزاد خود مشغول به فعالیت می‌باشند، از این رو منطقی است انتظار داشته باشیم دانشگاه بهترین سکوی آغاز اشتغال آنان از طریق ورود به استارت‌آپ‌ها باشد و بسیاری از استارت‌آپ‌های دانشجویی همراه با نوآوری که حضوری موفق در بازار کسب‌وکار داشته باشند، توسط دانشجویان علوم ورزشی کشور، هدایت و آغاز گردد.

درستی یا نادرستی این تجویز به نحوه نگاه مسولین دانشگاه و دانشکده‌های تربیت بدنی کشور برمی‌گردد. دانشگاه توکیو ژاپن که دهه‌ها به تربیت سیاستمداران و بازرگانان پرداخته است، اکنون دانشجویان را به کار آفرینی تشویق می‌کند. بیش از ۲۴۰ استارت آپ وابسته به این دانشگاه از طریق تأمین بودجه، فضای اداری رایگان و مشاوره‌های حقوقی و تجاری کمک شده است. دانشگاه هاروارد، با راه‌اندازی مرکز کارآفرینی^{۱۱} دانشگاهیان و فارغ‌التحصیلان دسترسی به منابع دانشگاه هاروارد را برای راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها می‌دهد.

^۴Kyoto

^۵Kyocera

^۶Omron

^۷Horiba

^۸Korea Institute of Startup & Entrepreneurship Development

^۹B2B

^{۱۰}Ninja Wan

^{۱۱}Kauffman Entrepreneurial Leadership Center

^{۱۲}Arthur Rock Center

مؤثر در رشد و موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور با استفاده از تکنیک تحلیل شبکه، به‌عنوان شاخصی برای دانشگاه‌ها و تحقیقات آینده احساس نیاز می‌گردد که مشخص شود چه معیارهایی از دیدگاه خبرگان در ایجاد موفقیت‌آمیز استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی تأثیر دارند و تکنیک تحلیل شبکه چگونه آنها را اولویت‌بندی می‌نماید؟

روش پژوهش

تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی بوده که به لحاظ ویژگی در نحوه جمع‌آوری اطلاعات از نوع توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق شامل خبرگان، اساتید و دانشجویان مدیریت دانشکده‌های علوم ورزشی دانشگاه‌های دولتی کشور می‌باشند. نمونه‌های تحقیق به روش گلوله برفی و براساس روش تحلیل داده‌ها در سه مرحله انتخاب شدند. برای پرسش-نامه اول (پرسش‌نامه غربالگری عوامل مؤثر)، تعداد ۳۳ نفر، برای پرسش‌نامه دوم (پرسش‌نامه ماتریس همبستگی)، تعداد ۱۴ نفر و در مرحله پایانی با توجه به تخصصی بودن تکنیک و وقت گیر بودن پاسخگویی به پرسش‌نامه تحلیل شبکه، تعداد ۷ نفر از آگاه‌ترین افراد به‌عنوان نمونه تحقیق در نظر گرفته شدند. ساعتی و وارگاس آلیان می‌کنند که برای پاسخگویی پرسش-نامه‌های تصمیم‌گیری چند معیاره^۳ تعداد ۵ تا ۷ نفر کارشناس متخصص در حوزه مربوط به تصمیم‌گیری، کفایت می‌کند، حتی از آنجا که در روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره، از خبرگان نظرخواهی می‌شود، استفاده از نظر تنها یک خبره مسلط بر موضوع نیز اعتبار تحقیق را تضمین می‌کند (ساعتی و وارگاس، ۲۰۱۳، ۱۹۸۲).

ابزار و نحوه گردآوری داده‌ها به این صورت بوده است: در مرحله اول، عوامل مؤثر در رشد استارت‌آپ‌های دانشجویی از طریق مطالعه منابع کتابخانه‌ای و مصاحبه عمیق با ۱۳ نفر از خبرگان، اساتید و دانشجویان فعال در حوزه استارت‌آپ تا رسیدن به اشباع نظری جمع‌آوری گردید. مصاحبه با استفاده از سؤالات باز و نیمه ساختار یافته به‌منظور کشف جنبه‌های خاص و عمیق‌تر موضوع تحقیق انجام گردید. میانگین مصاحبه‌ها ۹۰-۳۰ دقیقه بود. تمامی مصاحبه‌ها با سؤال باز "مطلبی هست که دوست داشته باشید بفرمائید" پایان یافت. عوامل مؤثر به-صورت پرسش‌نامه غربالگری (پرسش‌نامه مرحله اول) در ۶

خوشه (عوامل فردی مؤسس، محیط آموزشی دانشکده، اقتصادی دانشگاهی، تکنولوژی و ارتباطات، امکانات و تسهیلات و فرهنگی اجتماعی) و ۹۸ زیر معیار توسط خبرگان دسته‌بندی و به‌صورت آنلاین برای ۳۸ نفر (مصاحبه شونده‌گان، دانشجویان و اعضا هیأت علمی دانشکده‌های تربیت‌بدنی مناطق ده‌گانه دانشگاه‌های کشور) که به روش گلوله برفی و مطالعه رزومه آنان انتخاب شده بودند ارسال شد و از آنان خواسته شد تا میزان اهمیت هر یک از عوامل و مؤلفه‌ها را با توجه به طیف پنج‌عاملی لیکرت مشخص کنند. تعداد ۳۳ پرسش‌نامه به‌صورت صحیح کامل شد و هر عاملی که میانگین امتیاز خبرگان از حد وسط طیف یعنی عدد (۳) بیشتر بود در قالب شش دسته مذکور باقی می‌ماند و عواملی که میانگین آنها کمتر از عدد (۳) بود، عوامل کم اهمیت تلقی شده و از لیست زیرمعیارها حذف گردیدند (جدول شماره: ۱). در پایان پرسش‌نامه غربالگری در ۶ خوشه و ۴۱ مؤلفه فرعی تکمیل گردید.

پرسش‌نامه مرحله دوم در قالب یک ماتریس همبستگی برای تعیین میزان رابطه و تأثیرپذیری عوامل فرعی داخل هر خوشه با هم و همچنین تعیین میزان رابطه و تأثیرپذیری عوامل فرعی داخل هر خوشه با سایر عوامل فرعی در خوشه‌های دیگر و در آخر تعیین رابطه هر خوشه با خوشه دیگر توسط ۱۴ نفر از متخصصین قبلی تکمیل گردید.

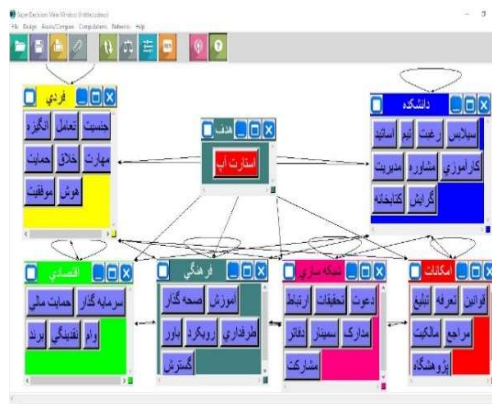
برای تشخیص وجود رابطه میان دو عامل از فراوانی مطلق استفاده شد و در صورتی که نظر بیش از نیمی از پاسخ‌دهندگان مبتنی بر وجود رابطه میان دو عامل باشد؛ نتیجه گرفته می‌شود دو عامل با هم رابطه دارند. به این ترتیب کلیه روابط میان عوامل تعیین و مشخص شد هر عامل بر کدام عامل یا عوامل تأثیرگذار است و متقابلاً از کدام عامل یا عوامل تأثیر می‌پذیرد.

پرسش‌نامه مرحله سوم با استفاده از ماتریس همبستگی، جهت تعیین میزان ارجحیت و رتبه هر کدام از عوامل به‌صورت پرسش‌نامه زوجی به‌صورت دو به دو توسط ۷ نفر از متخصصین و مؤسسان استارت‌آپ‌های ورزشی مورد مقایسه قرار گرفت و داده‌های پرسش‌نامه‌های زوجی توسط میانگین هندسی تجمیع و با استفاده از تکنیک تصمیم‌گیری چند معیاره و طراحی شبکه مسأله تحقیق داده‌ها توسط نرم افزار سوپر دسیژن^۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (شکل شماره: ۱).

جدول ۱. نمونه‌ای از مرحله غربالگری عوامل مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

عوامل اصلی	مؤلفه‌های فرعی	میانگین	حد وسط طیف	نظر نهایی
عوامل فردی مؤسس	داشتن حمایت خانواده و دوستان	۳/۳۳۸	۳	تایید
	داشتن تیم‌کاری متخصص و مسئولیت پذیر	۲/۹۳۷		رد
	داشتن تعامل با اجتماع و همراهان	۳/۸۱۸		تایید
	داشتن تجربه و پس زمینه کاری	۴/۲۱۸		تایید
	داشتن مهارت‌های کارآفرینی	۲/۸۰۰		رد
	داشتن مهارت‌های رهبری و تصمیم‌گیری	۳/۵۱۶		تایید
عوامل آموزشی دانشکده	تنوع روش‌های تدریس (آنلاین، مفهومی، فنی، ترکیبی و...)	۲/۹۴۱		رد
	تجهیز کلاس‌ها و آزمایشگاه‌های دانشکده	۲/۴۲۱		رد
	الزام گذراندن دروس مدیریت بحران / رشد / بازاریابی و دانش برای دانشجویان	۲/۰۱۸		رد
	مشاوره در شناخت دقیق نیاز مشتریان محصولات ورزشی توسط اساتید	۲/۷۴۲		رد
	داشتن برنامه جهت استعدادیابی دانشجویان مستعد کارآفرینی و ایده پرداز	۲/۸۵۲		رد
	ایجاد رغبت و انگیزه ورود به کسب و کارهای نوپا ورزشی	۴/۵۲۱		تایید
	الزام هیأت علمی و کارمندان به گواهینامه‌های معتبر اشتغال‌زایی و کار آفرینی	۲/۶۵۱		رد
	تدریس همراه با بحث گروهی و تیمی	۴/۷۵۴		تایید
	به رسمیت شناختن برند استارت‌آپ‌ها در امور بانکی	۳/۶۱۲		تایید
	ایجاد ساختمان و دفاتر مناسب و ارزان برای استارت‌آپ‌ها	۲/۲۱۵		رد
عوامل امکانات و تسهیلات	ایجاد صنف کارآفرینی توسط دانشگاه	۲/۳۶۵		رد
	ایجاد مراجع رسیدگی به اختلافات حوزه استارت‌آپ‌ها توسط دانشگاه	۴/۸۵۱		تایید
	کاهش بروکراسی اداری در امورات ثبت و راه اندازی استارت‌آپ‌ها	۲/۱۲۴	رد	
	ثبات سیاسی داخلی و بین‌المللی توسط دولت	۲/۳۷۵	رد	
	ثبات و بهسازی قوانین و مقررات حوزه استارت‌آپ‌ها	۴/۱۴۸	تایید	
	کاهش تأثیرپذیری ورزش از جریان‌های سیاسی کشور	۲/۹۵۱	رد	
	کاهش و یا حذف مالیاتی کسب و کارهای نوپا	۲/۴۱۵	رد	

فرایند تحلیل شبکه یکی از سری تکنیک‌های تصمیم‌گیری است که شباهت زیادی به روش تحلیل سلسه مراتبی^{۳۵} دارد و در واقع تعمیم یافته آن می‌باشد و در مواردی که سطوح بالایی اثرگذارند و یا عناصری که در یک سطح قرار دارند مستقل از هم نیستند، دیگر نمی‌توان از روش سلسه مراتبی استفاده کرد. گام‌های انجام فرایند تحلیلی شبکه به ترتیب عبارتند از: ۱. تعیین خوشه‌های اصلی و عناصر خوشه‌ها ۲. شناسایی روابط خوشه‌ها ۳. مقایسه زوجی خوشه‌های اصلی و عناصر درونی خوشه‌ها براساس روابط موجود ۴. تشکیل سوپر



شکل ۱. شبکه و مدل مفهومی مسأله تحقیق در نرم افزار سوپر دسیژن

۱۷	ایجاد گرایش مدیریت کارآفرینی ورزش در مقطع ارشد
----	--

جدول ۴. عوامل محیط اقتصادی دانشگاه و مؤثر در رشد استارت آپ‌ها

ردیف	عوامل محیط اقتصادی دانشگاه (۵ زیر مؤلفه)
۱۸	حمایت مالی از پایان‌نامه با موضوعات راه‌اندازی استارت‌آپ‌های ورزشی
۱۹	به رسمیت شناختن برند استارت‌آپ‌ها در امور مالی دانشگاه
۲۰	تسهیل حضور سرمایه‌گذاران خصوصی در محیط دانشگاه
۲۱	ارائه وام‌های بلند مدت با نرخ بهره پایین توسط دانشگاه
۲۲	واگذاری حداقل نقدینگی و سرمایه اولیه برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای نوپای ورزشی به صورت بلاعوض

جدول ۵. عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

ردیف	عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی (۷ زیر مؤلفه)
۲۳	مشارکت اساتید و مسئولین دانشکده در تیم مؤسس استارت‌آپ‌ها
۲۴	انتشار تحقیقات دانشجویی در حوزه صنعت ورزش کشور
۲۵	کسب گواهینامه و مدرک بخش صنعت به‌عنوان بخشی از برنامه درسی دانشجویان
۲۶	ایجاد دفاتر حضور مربیان و مدیران صنعت ورزش در دانشکده
۲۷	دعوت از سخنرانان مطرح کارآفرینی به‌عنوان مهمان در دانشکده
۲۷	ارتباط و شبکه‌سازی با کارآفرینان حوزه‌های مختلف
۲۹	برگزاری سمینار و کارگاه‌های تخصصی استارت‌آپ‌ها در دانشکده

جدول ۶. عوامل امکانات و تسهیلات مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

ر	عوامل امکانات و تسهیلات (۶ زیر مؤلفه)
۳۰	کاهش تعرفه تبلیغ تلویزیونی استارت‌آپ‌های ورزشی
۳۱	تبلیغ و معرفی استارت‌آپ‌های ورزشی در رسانه‌های دیجیتال و مکتوب دانشگاه
۳۲	حمایت پژوهشگاه تربیت بدنی/کمیته ملی المپیک/ادارات ورزش و جوانان از استارت‌آپ‌ها
۳۳	ایجاد و بهسازی قوانین و مقررات حوزه استارت‌آپ‌ها در دانشگاه‌ها
۳۴	ایجاد مراجع رسیدگی به اختلافات حوزه استارت-آپ‌ها در دانشگاه‌ها
۳۵	برطرف کردن خلأهای قانونی در مالکیت مادی و معنوی در استارت‌آپ‌ها

ماتریس اولیه ۵. نرمال کردن سوپر ماتریس اولیه ۶. محاسبه سوپر ماتریس حد و تعیین وزن نهایی عناصر.

در این پژوهش از آنجایی که عوامل مربوط به پرسش-نامه‌ها و تعیین میزان اهمیت و صحت آنها توسط صاحب نظران آگاه مورد تأیید قرار گرفته است، پرسش‌نامه‌ها از روایی لازم برخوردار می‌باشند. پایایی پرسش‌نامه غربالگری با ضریب آلفای کرونباخ (= 0.85) تأیید شد. نرخ سازگاری جهت تأیید پایایی برای تمامی مقایسات کمتر از 0.1 می‌باشد؛ بنابراین می‌توان گفت پرسش‌نامه مقایسات زوجی از قابلیت اعتماد برخوردار می‌باشد.

یافته‌های پژوهش

براساس نتایج، عوامل مؤثر در رشد و راه‌اندازی استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور از نظر خبرگان و مرور ادبیات تحقیق این حوزه در ۶ خوشه و ۴۱ مؤلفه شناسایی گردیدند (جدول شماره‌های: ۷-۲).

جدول ۲. عوامل فردی مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

ردیف	عوامل فردی مؤسس (۸ زیر مؤلفه)
۱	جنسیت
۲	داشتن حمایت خانواده و دوستان
۳	داشتن تعامل با اجتماع و صنعت ورزش
۴	داشتن نیاز به موفقیت و تمایل به ریسک‌پذیری
۵	داشتن انگیزه و صبر و پشتکار
۶	داشتن مهارت‌های تصمیم‌گیری
۷	داشتن روحیه ایده پردازانه و خلاق و آینده‌نگر
۸	داشتن هوش اجتماعی و هیجانی بالا

جدول ۳. عوامل محیط آموزشی مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

ردیف	عوامل محیط آموزشی دانشکده (۹ زیر مؤلفه)
۹	حضور سیستم ایده پرداز مدیریتی در رأس مدیریت دانشکده
۱۰	ایجاد فرصت کارآموزی و تجربه‌اندوزی به صورت راه‌اندازی کسب‌وکار نوپا در غالب واحد درسی
۱۱	ایجاد رغبت و انگیزه ورود به مشاغل کارآفرینانه توسط اساتید
۱۲	تنظیم مجدد سیلابس درسی و افزایش دروس نوآورانه
۱۳	افزایش تخصص و دانش اساتید و مسئولین دانشکده در حوزه استارت‌آپ‌ها
۱۴	تدریس همراه با بحث گروهی و تیمی
۱۵	مشاوره در طراحی مدل‌های کسب‌وکار برای استارت-آپ‌ها توسط اساتید
۱۶	دسترسی آزاد به کتابخانه‌های معتبر به صورت آنلاین

دادن ماتریس‌های تحلیلی خودداری می‌نماییم).



شکل ۲. خروجی نرم افزار و اولویت‌بندی عوامل مؤثر در راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها

براساس نظر خبرگان و نتایج تکنیک تحلیل شبکه‌ای، رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی به ترتیب عبارتند از: ۱- عوامل فردی مؤسس ۲- عوامل محیط آموزشی دانشکده ۳- عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی ۴- عوامل اقتصادی دانشگاه ۵- امکانات و تسهیلات ۶- عوامل فرهنگی و اجتماعی.

جدول ۷. عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر در رشد استارت‌آپ‌ها

ردیف	عوامل فرهنگی اجتماعی (۶ زیر مؤلفه)
۳۶	گسترش نگرش کارآفرینی در سازمان‌های ورزشی (فدراسیون‌ها، هیأت‌ها و غیره)
۳۷	افزایش طرفداری از ورزش‌ها توسط خانواده‌ها
۳۸	معرفی رایگان استارت‌آپ‌های ورزشی معتبر توسط اینفلوئنسرها و صحنه‌گذاران حوزه ورزش
۳۹	تغییر رویکرد دانشجویان در نحوه استفاده بهینه از اینترنت و فضای مجازی
۴۰	تغییر تصورات و باورهای ذهنی دانشجویان از مشاغل دولتی به‌عنوان تنها محل اشتغال آینده خود
۴۱	آموزش و پخش استارت‌آپ‌های ورزشی در شبکه‌های استانی

در جهت اولویت‌بندی عوامل اصلی و زیر معیارهای آنان باید دید کدام یک از عوامل اصلی و فرعی در مقایسه با یکدیگر از رتبه بالاتری برخوردار می‌باشد. برای تعیین وزن خوشه‌ها و زیر معیارها از تکنیک تحلیل شبکه‌ای در شش گام استفاده شد (جدول شماره: ۸).

(در راستای کاهش جداول ترسیمی این تحقیق از نشان

جدول ۸. رتبه‌بندی خوشه‌ها و زیر معیارها

خوشه ه ها	مؤلفه ها	وزن محلی	رتبه محلی	وزن کلی	رتبه کلی	وزن خوشه
عوامل فردی (مؤسس)	جنسیت	۰.۸۶۸۴	۸	۰.۲۳۹۸	۲۴	۰.۵۶۳۲۴
	داشتن حمایت خانواده و دوستان	۰.۱۰۳۹۵	۶	۰.۴۸۲۹	۱۱	
	داشتن انگیزه و صبر و پشتکار	۰.۱۶۸۰۳	۱	۰.۹۷۵۰	۲	
	داشتن روحیه ایده‌پردازانه و خلاق و آینده‌نگر	۰.۱۶۲۴۹	۲	۰.۷۲۱۴	۵	
	داشتن هوش اجتماعی و هیجانی بالا	۰.۱۳۱۴۳	۴	۰.۱۸۰۵۱	۱	
	داشتن نیاز به موفقیت و تمایل به ریسک‌پذیری	۰.۱۳۹۵۶	۳	۰.۵۸۲۴	۸	
	داشتن تعامل با اجتماع و صنعت ورزش	۰.۱۱۸۰۹	۵	۰.۳۸۴۷	۱۵	
محیط آموزشی دانشکده	داشتن مهارت‌های تصمیم‌گیری	۰.۰۸۹۶۴	۷	۰.۴۴۱۱	۱۲	۰.۳۳۸۴۴
	ایجاد رغبت و انگیزه ورود به مشاغل کارآفرینانه توسط اساتید	۰.۱۴۵۰	۱	۰.۷۲۳۴	۴	
	مشاوره در طراحی مدل‌های کسب‌وکار برای استارت‌آپ‌ها توسط اساتید	۰.۰۳۸۷۵	۸	۰.۱۷۵۴	۲۹	
	حضور سیستم ایده‌پرداز مدیریت در رأس مدیریت دانشکده	۰.۱۰۸۸	۲	۰.۷۰۰۸	۶	
	ایجاد گرایش مدیریت کارآفرینی ورزش در مقطع ارشد	۰.۰۷۲۸۶	۳	۰.۵۴۵۴	۹	
	تدریس همراه با بحث گروهی و تیمی	۰.۰۴۲۸۰	۷	۰.۳۵۹۳	۱۷	
	دسترسی آزاد به کتابخانه‌های معتبر به‌صورت آنلاین	۰.۰۳۷۲۵	۹	۰.۱۶۹۸	۳۱	
	ایجاد فرصت کارآموزی و تجربه‌اندوزی به‌صورت راه‌اندازی کسب‌وکار نوبا در غالب واحد درسی	۰.۰۵۲۶۴	۴	۰.۴۲۹۷	۱۳	
	تنظیم مجدد سیلابس درسی و افزایش دروس نوآورانه	۰.۰۵۱۲۶	۵	۰.۳۳۸۶	۱۸	
افزایش تخصص و دانش اساتید و مسئولین دانشکده در حوزه استارت‌آپ‌ها	۰.۰۴۶۹۱	۶	۰.۲۹۲۰	۲۱		
محیط اقتصادی دانشگاه	واگذاری حداقل نقدینگی و سرمایه اولیه برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای نوپای ورزشی به‌صورت بلا عوض	۰.۰۶۹۱۲	۳	۰.۳۶۹۲	۱۶	۰.۱۹۸۶۷
	ارائه وام‌های بلند مدت با نرخ بهره پایین توسط دانشگاه	۰.۰۳۲۸۵	۵	۰.۲۶۸۷	۲۳	
	تسهیل حضور سرمایه‌گذاران خصوصی در محیط دانشگاه	۰.۰۵۸۱۴	۴	۰.۲۳۱۲	۲۵	
	به رسمیت شناختن برند استارت‌آپ‌ها در امور مالی دانشگاه	۰.۱۰۸۱	۱	۰.۵۰۵۹	۱۰	
	حمایت مالی از پایان‌نامه با موضوعات راه‌اندازی استارت‌آپ‌های ورزشی	۰.۰۷۸۲	۲	۰.۶۱۱۷	۷	

خوشه وزن	رتبه کلی	وزن کلی	رتبه محلی	وزن محلی	مؤلفه ها	خوشه ها
۲۱۴۰۲	۳۲	./۰۱۵۸۷	۷	./۰۰۶۱۵۲	انتشار تحقیقات دانشجویی در حوزه صنعت ورزش کشور	شبکه سازی و تکنولوژی
	۳	./۰۸۸۲۳	۱	./۰۳۲۱۵	ارتباط و شبکه‌سازی دانشجویان با کارآفرینان حوزه‌های مختلف	
	۴۰	./۰۰۸۱	۶	./۰۰۶۱۴۶	دعوت از سخنرانان مطرح کارآفرینی به‌عنوان مهمان در دانشکده	
	۲۸	./۰۱۸۱۲	۲	./۰۲۱۴۵	ایجاد دفتر حضور مربیان و مدیران صنعت ورزش در دانشکده	
	۳۰	./۰۱۷۰۲	۳	./۰۱۲۸۹	کسب مدارک بخش صنعت به‌عنوان بخشی از برنامه درسی دانشجویان	
	۲۲	./۰۲۷۵۶	۵	./۰۱۱۵۵	مشارکت اساتید و مسئولین دانشکده در تیم مؤسس استارت‌آپ‌ها	
۱۰۳۸۶	۱۴	./۰۳۹۱۲	۴	./۰۱۳۵۷	برگزاری سمینار و کارگاه‌های تخصصی در حوزه استارت‌آپ	امکانات و تسهیلات
	۳۳	./۰۱۴۸۷	۲	./۰۱۹۷۷۲	برطرف کردن خلأهای قانونی در مالکیت مادی و معنوی در استارت‌آپ‌ها	
	۳۵	./۰۱۳۲۱	۶	./۰۰۳۰۰۱	ایجاد مراجع رسیدگی به اختلافات حوزه استارت‌آپ‌ها در دانشگاه‌ها	
	۱۹	./۰۳۱۸۵	۱	./۰۳۳۵۰۹	ایجاد و بهسازی قوانین و مقررات حوزه استارت‌آپ‌ها در دانشگاه‌ها	
	۲۷	./۰۲۰۰۴	۳	./۰۱۸۴۲۴	حمایت پژوهشگاه تربیت بدنی/کمیته ملی المپیک/ ادارات ورزش و جوانان از استارت‌آپ‌ها	
	۳۶	./۰۱۳۰۰	۴	./۰۱۰۲۳۴	تبلیغ و معرفی استارت‌آپ‌های ورزشی در رسانه‌های دیجیتال و مکتوب دانشگاه	
۷۰۵۰۸	۳۹	./۰۱۰۸۹	۵	./۰۰۶۱۶۵	کاهش تعرفه تبلیغ تلویزیونی استارت‌آپ‌های ورزشی	فرهنگی اجتماعی
	۳۸	./۰۱۱۲۶	۴	./۰۰۹۹۱۴	گسترش نگرش کارآفرینی در سازمان‌های ورزشی	
	۴۱	./۰۰۷۵	۶	./۰۰۲۷۱۱	افزایش طرفداری از ورزش‌ها توسط خانواده‌ها	
	۲۶	./۰۲۰۱۱	۱	./۰۲۷۲۵۰	معرفی رایگان استارت‌آپ‌های ورزشی معتبر توسط اینفلوئنسرها	
	۳۴	./۰۱۴۰۲	۲	./۰۱۵۴۷۵	تغییر رویکرد دانشجویان در نحوه استفاده بهینه از اینترنت و فضای مجازی	
	۲۰	./۰۲۹۲۱	۳	./۰۱۳۲۰۴	تغییر تصورات و باورهای ذهنی دانشجویان از مشاغل دولتی	
۳۷	./۰۱۲۹۸	۵	./۰۰۹۶۲۵	آموزش و بخش استارت‌آپ‌های ورزشی در شبکه‌های استانی		

براساس خروجی تحلیل شبکه‌ای، زیرمعیارهای تمامی بندی شده‌اند (جدول شماره: ۹).

خوشه‌های اصلی پژوهش به‌صورت کلی و به‌شکل زیر رتبه-

جدول ۹. رتبه‌بندی کلی به‌دست آمده زیر معیارها

رتبه	وزن	عوامل فرعی	رتبه	وزن	عوامل فرعی	رتبه	وزن	عوامل فرعی
۲۹	./۰۱۷۵۴	مشاوره در طراحی مدل‌های کسب و کار...	۱۵	./۰۳۸۴۷	داشتن تعامل با اجتماع و صنعت ورزش	۱	./۱۸۰۵۱	داشتن هوش اجتماعی و هیجانی بالا
۳۰	./۰۱۷۰۲	کسب مدارک بخش صنعت ...	۱۶	./۰۳۶۹۲	واگذاری حداقل نقدینگی ...	۲	./۰۹۷۵۰	داشتن انگیزه و صبر و پشتکار
۳۱	./۰۱۶۹۸	دسترسی آزاد به کتابخانه‌های معتبر به‌صورت آنلاین	۱۷	./۰۳۵۹۳	تدریس همراه با بحث گروهی و تیمی	۳	./۰۸۸۲۳	ارتباط و شبکه‌سازی دانشجویان ...
۳۲	./۰۱۵۸۷	انتشار تحقیقات دانشجویی ...	۱۸	./۰۳۳۸۶	تنظیم مجدد سیلابس درسی...	۴	./۰۷۲۳۴	ایجاد رغبت و انگیزه ورود به مشاغل کار آفرینانه...
۳۳	./۰۱۴۸۷	برطرف کردن خلأهای قانونی در مالکیت ...	۱۹	./۰۳۱۸۵	ایجاد و بهسازی قوانین و مقررات...	۵	./۰۷۲۱۴	داشتن روحیه ایده پردازانه و خلاق و آینده نگر
۳۴	./۰۱۴۰۲	تغییر رویکرد	۲۰	./۰۲۹۲۱	تغییر تصورات و	۶	./۰۷۰۰۸	حضور سیستم

رتبه	وزن	عوامل فرعی	رتبه	وزن	عوامل فرعی	رتبه	وزن	عوامل فرعی
		دانشجویان در نحوه استفاده ...			باورهای ذهنی ...			ایده پرداز مدیریت در رأس مدیریت
۳۵	./۰۱۳۲۱	ایجاد مراجع رسیدگی به اختلافات حوزه ...	۲۱	./۰۲۹۲۰	افزایش تخصص و دانش اساتید...	۷	./۰۶۱۱۷	حمایت مالی از پایان‌نامه با موضوعات ...
۳۶	./۰۱۳۰۰	تبلیغ و معرفی استارت‌آپ‌های ورزشی در رسانه‌های دیجیتال و مکتوب دانشگاه	۲۲	./۰۲۷۵۶	مشارکت اساتید و مسئولین دانشکده ...	۸	./۰۵۸۲۴	داشتن نیاز به موفقیت و تمایل به ریسک‌پذیری
۳۷	./۰۱۲۹۸	آموزش و پخش استارت‌آپ‌های ورزشی در شبکه‌های استانی	۲۳	./۰۲۶۸۷	ارائه وام‌های بلند مدت با نرخ بهره پایین توسط دانشگاه	۹	./۰۵۴۵۴	ایجاد گرایش مدیریت کارآفرینی ورزش در مقطع ارشد
۳۸	./۰۱۱۲۶	گسترش نگرش کارآفرینی در سازمان‌های	۲۴	./۰۲۳۹۸	جنسیت	۱۰	./۰۵۰۵۹	به رسمیت شناختن برند استارت‌آپ‌ها در امور مالی ...
۳۹	./۰۱۰۸۹	کاهش تعرفه تبلیغ تلویزیونی استارت‌آپ‌ها...	۲۵	./۰۲۳۱۲	تسهیل حضور سرمایه‌گذاران خصوصی...	۱۱	./۰۴۸۲۹	داشتن حمایت خانواده و دوستان
۴۰	./۰۰۸۱	دعوت از سخنرانان مطرح کارآفرینی به‌عنوان مهمان در دانشکده	۲۶	./۰۲۰۱۱	معرفی رایگان استارت‌آپ‌های ورزشی معتبر توسط اینفلوئنسرها	۱۲	./۰۴۴۱۱	داشتن مهارت‌های تصمیم‌گیری
۴۱	./۰۰۷۵	افزایش طرفداری از ورزش‌ها توسط خانواده‌ها	۲۷	./۰۲۰۰۴	حمایت پژوهشگاه تربیت بدنی...	۱۳	./۰۴۲۹۷	ایجاد فرصت کارآموزی و تجربه‌اندوزی ...
			۲۸	./۰۱۸۱۲	ایجاد دفاتر حضور مربیان و مدیران...	۱۴	./۰۳۹۱۲	برگزاری سمینار و کارگاه‌های تخصصی در دانشکده...

خوشه‌های اصلی مؤثر در رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور به شرح جدول زیر قرار گرفتند (جدول شماره‌های: ۱۵-۱۰):

جدول ۱۰. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل فردی مؤسسه

با توجه به نتایج، مشخص شد حضور و وجود افراد پر انگیزه و دارای نبوغ خلاقانه در تمامی سطوح (فردی، دانشکده و دانشگاه و اجتماع) برای آموزش و ایجاد انگیزه شروع یک کسب و کار نوپا در محیط دانشکده از ضروریات می‌باشد و تهیه امکانات و تسهیلات مالی و زیرساختی در اولویت‌های بعدی قرار دارند. با بررسی رتبه‌بندی معیارهای اصلی با رتبه‌بندی کلی ریزمعیارهای آنها می‌توان گفت عوامل به‌ترتیب اهمیت با یکدیگر همبستگی منطقی دارند. زیر معیارها بر مبنای

عامل محیط آموزشی دانشکده		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۱۴۵۰	ایجاد رغبت و انگیزه ورود ..
۲	۰/۱۰۸۸	حضور سیستم ایده‌پرداز ...
۳	۰/۰۷۲۸۶	ایجاد گرایش مدیریت....
۴	۰/۰۵۲۶۴	ایجاد فرصت کارآموزی
۵	۰/۰۵۱۲۶	تنظیم مجدد سیلابس درسی ..
۶	۰/۰۴۶۹۱	افزایش تخصص و دانش ...
۷	۰/۰۴۳۸۰	تدریس همراه با بحث گروهی ..
۸	۰/۰۳۸۷۵	مشاوره در طراحی مدل ...
۹	۰/۰۳۷۲۵	دسترسی آزاد به کتابخانه...

جدول ۱۴. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل امکانات و تسهیلات

عامل امکانات و تسهیلات		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۰۲۳۵۰۹	ایجاد و بهسازی قوانین
۲	۰/۰۱۹۷۷۲	برطرف کردن خلأهای قانونی ...
۳	۰/۰۱۸۴۲۴	حمایت پژوهشگاه تربیت‌بدنی ...
۴	۰/۰۱۰۲۳۴	تبلیغ و معرفی استارت‌آپ‌های ...
۵	۰/۰۰۶۱۶۵	کاهش تعرفه تبلیغ تلویزیونی ...
۶	۰/۰۰۳۰۰۱	ایجاد مراجع رسیدگی به

جدول ۱۵. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل فرهنگی و اجتماعی

عامل فرهنگی و اجتماعی		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۰۲۷۲۵۰	معرفی رایگان استارت‌آپ‌های ...
۲	۰/۰۱۵۴۷۵	تغییر رویکرد دانشجویان ...
۳	۰/۰۱۳۲۰۴	تغییر تصورات و باورهای ...
۴	۰/۰۰۹۹۱۴	گسترش نگرش کارآفرینی ...
۵	۰/۰۰۹۶۲۵	آموزش و پخش استارت‌آپ‌های ...
۶	۰/۰۰۲۷۱۱	افزایش طرفداری از

بحث و نتیجه گیری

دانشگاه‌ها محلی سرشار از افراد با هوش و بلند پرواز در رشته‌های تحصیلی متفاوت می‌باشند. دانشجویان به دلیل سن کمتر تمایل به ریسک‌پذیری بیشتری دارند. دانشگاه‌ها به‌عنوان نهاد کارآفرینی و منبع رشد استارت‌آپ‌های جوانان و دانشجویان در نظر گرفته

عامل فردی مؤسس		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۱۶۸۰۳	داشتن انگیزه و صبر و پشتکار
۲	۰/۱۶۲۴۹	داشتن روحیه ایده پردازانه و خلاق و آینده‌نگر
۳	۰/۱۳۹۵۶	داشتن نیاز به موفقیت و تمایل به ریسک‌پذیری
۴	۰/۱۳۱۴۳	داشتن هوش اجتماعی و هیجانی بالا
۵	۰/۱۱۸۰۹	داشتن تعامل با اجتماع و صنعت ورزش
۶	۰/۱۰۳۹۵	داشتن حمایت خانواده و دوستان
۷	۰/۰۸۹۶۴	داشتن مهارت‌های تصمیم‌گیری
۸	۰/۰۸۶۸۴	جنسیت

جدول ۱۱. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل محیط اقتصادی دانشگاه

عامل محیط اقتصادی دانشگاه		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۱۰۸۱	به رسمیت شناختن برند استارت‌آپ‌ها در امور مالی دانشگاه
۲	۰/۰۷۸۲	حمایت مالی از پایان نامه با موضوعات راه‌اندازی استارت‌آپ ...
۳	۰/۰۶۹۱۲	واگذاری حداقل نقدینگی و سرمایه اولیه برای راه‌اندازی...
۴	۰/۰۵۸۱۴	تسهیل حضور سرمایه‌گذاران خصوصی در محیط دانشگاه
۵	۰/۰۳۲۸۵	ارائه وام‌های بلند مدت با نرخ بهره پایین توسط دانشگاه

جدول ۱۲. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل شبکه‌سازی و تکنولوژی

عامل شبکه‌سازی و تکنولوژی		
رتبه	وزن	زیر مؤلفه‌ها
۱	۰/۰۳۲۱۵	ارتباط و شبکه‌سازی دانشجویان ..
۲	۰/۰۲۱۴۵	ایجاد دفاتر حضور مربیان و مدیران ..
۳	۰/۰۱۳۸۹	کسب مدارک بخش صنعت ..
۴	۰/۰۱۳۵۷	برگزاری سمینار و کارگاه‌ها...
۵	۰/۰۱۱۵۵	مشارکت اساتید و مسئولین دانشکده ..
۶	۰/۰۰۶۱۴۶	دعوت از سخنرانان مطرح کارآفرینی..
۷	۰/۰۰۶۱۵۲	انتشار تحقیقات دانشجویی ..

جدول ۱۳. رتبه‌بندی زیر معیارهای عامل محیط آموزشی دانشکده

گیری‌های صحیح‌تری را امکان‌پذیر می‌سازد.

نتیجه این قسمت تحقیق بیان دارد، جهت موفقیت و رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی از محیط دانشکده‌ها اولویت‌ها به ترتیب اهمیت آنها بررسی و مورد برنامه‌ریزی قرار گیرند. ترتیب عامل‌ها نشان از اهمیت هر کدام و اثرگذاری آن در جایگاه خود را دارد. خبرگان اعتقاد دارند عوامل معرفی شده این تحقیق هم‌پوشانی زیادی با یکدیگر دارند به‌گونه‌ای که اگر هر عامل در اولویت مطرح شده، برنامه‌ریزی و اجرا گردد، به خودی خود زمینه ظهور و اجرای عامل بعدی را بسیار تسهیل می‌نماید.

در اولویت‌بندی معیارهای اصلی تحقیق بالاترین وزن متعلق به عوامل فردی مؤسس بود (جدول شماره ۸). اگر چه تحقیقاتی در حوزه استارت‌آپ‌های دانشجویی در کشور انجام گرفته ولی با ادبیات تحقیقی حوزه کارآفرینی هم‌راستا می‌باشد. (چانگ رینگ و همکاران، ۲۰۱۹)، بنیانگذاران را به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر در رشد و موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان کره‌ای و استارت‌آپ‌های سرمایه‌گذاری معرفی می‌کند. وان ژلدن و همکاران (۲۰۱۸)، نشان دادند اهداف و رفتار کارآفرینان به واسطه نگرش فردی آنان به کارآفرینی شکل می‌گیرد. به‌عبارت دیگر استارت‌آپ‌ها به‌صورت خود به خود به وجود نمی‌آید و توسط نگرش فرد مؤسس تعیین می‌شود. کیم (۲۰۱۴)، از موارد موفقیت کسب‌وکارهای کوچک و متوسط به نقش و مشخصات مدیران شرکت‌ها به‌عنوان عامل تأثیرگذار یاد کرده است. خاشعی و اسدی (۱۳۹۸)، در تحقیق خود اعتماد به نفس بیش از حد و کاذب، پافشاری و اصرار بر تصمیمات با وجود نتایج منفی یک مؤسس استارت‌آپ را از دلایل شکست استارت‌آپ‌ها بیان می‌نمایند.

کم سن و سال بودن مؤسسين استارت‌آپ‌ها و موفقیت ناگهانی آنها، باعث شده است که بیشتر توجهات به زندگی و عقاید مؤسس کسب و کارهای بزرگ به مانند گوگل و فیسبوک به عنوان عامل موفقیت جلب شود. ما زمانی آنها را شناختیم که تقریباً به قله‌های موفقیت نزدیک شده بودند اما واقعیت این است که آنها راه دشواری در گمنامی طی کرده‌اند تا به اینجا برسند مرور تاریخچه آنها نشان می‌دهد اولین گام در رسیدن به قله موفقیت، همان داشتن انگیزه و سخت کوش بودن مؤسس استارت‌آپ است.

می‌شوند (کانو، ۲۰۱۹)، (گیب و هانون، ۲۰۰۶)، (جون^{۳۸} و همکاران، ۲۰۰۰). نحوه رشد و شروع یک کسب‌وکار نوپا از محیط دانشگاه دارای اهمیت است. استارت‌آپ‌ها را می‌توان در دو مرحله، قبل از ورود و بعد از ورود به بازار مورد مطالعه قرار داد. از این رو تحقیق حاضر، سعی دارد با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر رشد و موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور قبل از ورود به بازار و در محیط دانشکده‌ها، راه شکوفایی و رشد دانشجویان کشور را هموارتر سازد.

بعد از تجزیه و تحلیل نظرات خبرگان، عوامل اصلی مؤثر بر رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور شناسایی و براساس خروجی نرم افزار تحلیل شبکه به ترتیب: ۱- عوامل فردی مؤسس، ۲- عوامل محیط آموزشی دانشکده، ۳- عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی، ۴- عوامل اقتصادی دانشگاه، ۵- امکانات و تسهیلات و ۶- عوامل فرهنگی و اجتماعی، اولویت‌بندی شدند (جدول شماره: ۸).

از آنجا که تاکنون تحقیقاتی در زمینه شناسایی عوامل مؤثر در رشد استارت‌آپ‌های دانشجویی از محیط دانشکده‌ها صورت نگرفته است نمی‌توان نتایج این پژوهش را در هیچ موردی به صورت قطعی با دیگر پژوهش‌ها مورد مقایسه قرار داد. فتح آبادی (۱۳۹۶)، در پژوهشی به شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت استارت‌آپ‌ها در اکوسیستم کارآفرینی ایران با استفاده از تحلیل سلسه مراتبی پرداخت. و به ترتیب عوامل: ۱- تأمین مالی، ۲- بازاریابی، ۳- سرمایه انسانی، ۳- دولت، ۴- محصول و فناوری، ۵- فرهنگ و مؤسسات آموزشی را به‌عنوان عوامل مؤثر در پایداری استارت‌آپ‌ها در بازار کسب‌وکار شناسایی کرد. عوامل مالی، سرمایه انسانی، دولت، فناوری و فرهنگ با عوامل مؤثر این پژوهش به نوعی هم‌خوانی دارد ولی از لحاظ جایگاه و رتبه عوامل با یکدیگر همسو نمی‌باشند. به دلیل اینکه دو پژوهش از دو روش تحلیلی متفاوت و از دو منظر کاملاً متفاوت استارت‌آپ‌ها را بررسی نموده‌اند این ناهم‌سویی منطقی می‌باشد.

پژوهش حاضر از کامل‌ترین روش تصمیم‌گیری چند معیاره ارائه شده تا کنون، بهره برده است (ساعتی و وراگاس، ۲۰۱۳). فرایند تحلیل شبکه افزون بر ارتباط سلسه مراتبی یک طرفه، ارتباط تمامی معیارها و زیر معیارها با یکدیگر و وابستگی‌های درونی آنها را به‌صورت شبکه مدنظر قرار می‌دهد و تصمیم-

۴Canu

۴Gibb & Hannon

۴Jones & et al

۴Van Gelderen & et al

۴Kim

(گوپتا و همکاران؛ ۲۰۰۹^۴)، (ژائو و همکاران، ۲۰۰۵). ولی این تحقیق نشان می‌دهد جنسیت شخص مؤسس اولییتی در موفقیت آن ایجاد نمی‌کند و در استارت‌آپ‌ها که همیشه با ریسک همراه می‌باشد باید بدون دیدگاه جنسیتی در حمایت و آموزش به رشد تمامی دانشجویان نگاه یکسانی را ارائه داد.

محیط آموزشی دانشکده در اولویت دوم معیارهای اصلی تحقیق جهت موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی قرار گرفت (جدول شماره: ۸). این مؤلفه با تحقیقات داخلی و خارجی در حوزه کارآفرینی و استارت‌آپ‌ها به نوعی هم‌خوانی دارد. (والتر و همکاران؛ ۲۰۱۳^۵)، (پرمنند و همکاران، ۲۰۱۶)، (تدافی و احمدوند، ۱۳۹۶)، (فتح آبادی، ۱۳۹۶). پژوهش‌های پیشین بر ضرورت آموزش کارآفرینی از محیط‌های دانشگاهی جهت موفقیت دانشجویان تأکید دارند. خبرگان این تحقیق نیز اعتقاد دارند، گرایش و رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان متأثر از روح محل تحصیل، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک اهداف آموزشی دانشکده‌ها می‌باشد. ایجاد فرصت و زمینه پیشرفت یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها می‌باشد. دانشکده‌ها می‌توانند با آموزش استارت‌آپ‌ها به دانشجویان به افزایش اشتغال جوانان در کشور امیدوار باشند.

زیر معیارهای عامل محیط آموزشی دانشکده‌ها در نه رتبه اولویت‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۳). ایجاد رغبت و انگیزه جهت ورود به مشاغل کارآفرینانه توسط اساتید به‌عنوان مهم‌ترین عامل و دسترسی آزاد به کتابخانه‌های معتبر به‌صورت آنلاین به‌عنوان اولویت آخر رتبه‌بندی شدند. این عوامل با دیگر تحقیقات به نوعی همسو می‌باشد. محمدی و همکاران (۱۳۹۱)، در پژوهش خود نشان دادند مدرسان دانشگاهی برای پرورش مهارت‌های کارآفرینی باید: (۱) خود به مهارت‌های کارآفرینی مسلط باشند؛ (۲) با شیوه‌های تدریس آشنا باشند؛ (۳) با دانشجویان ارتباط اثر بخش داشته باشند؛ (۴) با ایجاد راه‌اندازی کسب‌وکار جدید آشنا باشند؛ (۵) بتوانند محیط کسب و کار را تجزیه و تحلیل کنند. لاتاپان و دوراج (۲۰۱۹)، روش‌های آموزش کارآفرینی را بحث گروهی، نوشتن گزارش فردی، پروژه گروهی و مشاهده فیلم و برگزاری مسابقه می‌دانند. کوراتکو (۲۰۰۵)، منابع انتشاراتی، مشاهده مستقیم فعالیت کارآفرینان، دسترسی به کتاب‌های تخصصی کارآفرینی و مجلات دانشگاهی را به‌عنوان منابع مهم کارآفرینی تلقی

اعتقاد خبرگان کشور در مورد موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور هم بر همین است که تمرکز و اقدام در جهت افزایش عوامل نگرشی و رفتاری جوانان حتی در مقاطع تحصیلی دانشگاه می‌تواند آنان را در جهت رغبت و انگیزه شروع کسب‌وکارهای نوپا در محیط دانشکده مصمم‌تر سازد و موفقیت آنان را تضمین بیشتری نماید. پژوهش نشان می‌دهد هرچه دانشجویان از لحاظ شخصیتی و رفتاری دارای فاکتورهای مرتبط بالغ‌تری باشد، احتمال شروع و موفقیت استارت‌آپ‌های آنها بیشتر خواهد بود و پیشنهاد می‌دهد جهت ایجاد استارت‌آپ‌های موفق در محیط دانشکده، آموزش و تقویت صلاحیت‌های فردی دانشجویان از ملزومات اولیه این حوزه در نظر گرفته شود.

زیر معیارهای عوامل فردی در ده رتبه اولویت‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۰). داشتن انگیزه و صبر و پشتکار مؤسس به‌عنوان اولویت اول این عامل در تحقیقات (یون^۶ و همکاران، ۲۰۰۸)، (الی و همکاران، ۲۰۱۴)، هم به‌عنوان عامل مؤثر شناسایی شد. داشتن روحیه خلاق و ایده‌پرداز مؤسس در تحقیقات (یون و همکاران، ۲۰۰۸)، (سونگ و همکاران؛ ۲۰۱۲)، (چانگ و همکاران، ۲۰۱۹)، داشتن تمایل به ریسک‌پذیری مؤسس در تحقیقات (الی و همکاران، ۲۰۱۴، ۱۹۹۸)، (داگلاس و شپرد؛ ۲۰۰۴)، (سگال و همکاران، ۲۰۰۵)، داشتن مهارت‌های تصمیم‌گیری با مؤلفه مهارت‌های سازمانی تحقیقات (لیم؛ ۲۰۱۵^۴)، داشتن هوش هیجانی و اجتماعی بالا با مؤلفه شناخت فرصت‌های کسب‌وکار نوپا در تحقیقات (کیم، ۲۰۱۶)، (باوم و همکاران؛ ۲۰۰۴)، مؤلفه حمایت خانواده و دوستان در تحقیقات (ژائو و همکاران، ۲۰۱۴) و زیر معیار جنسیت در تحقیقات (چو و همکاران؛ ۲۰۱۶)، به‌عنوان مؤلفه‌های اثرگذار در کارآفرینی و استارت‌آپ‌ها بیان شدند. بی‌شک تأثیرات فرایندهای روان‌شناختی در مستحکم شدن فعالیت‌های بشر در جوامع بر کسی پوشیده نمی‌باشد. ایجاد رغبت و پشتکار از محیط‌های خانواده، اساتید، دانشکده، دانشگاه و جامعه نشأت می‌گیرد. اگر چه بعضی پژوهش‌ها معتقدند مردان بیشتر مستعد کارآفرینی نسبت به زنان می‌باشند

¶Yun & et al
 ¶Song & et al
 ¶Douglas & Shepherd
 ¶Segal & et al
 ¶Lim
 ¶Baum & et al
 ¶Zhao & et al
 ¶Cho & et al

¶Gupta & et al
 ¶Walter & et al
 ¶Lonappan & Devaraj
 ¶Kuratko

ورزش در صنعت با تحقیقات (کوراتکو، ۲۰۱۵) که در حوزه کارآفرینی در دانشگاه‌ها پژوهش شده‌اند، به نوعی هم‌خوانی دارد. نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد، استارت‌آپ‌هایی که در مراحل اولیه از شبکه‌های اجتماعی بهره برده‌اند، نسبت به سایر شرکت‌ها سن بقاء بالاتری داشته و در کسب‌وکار خود موفق‌تر بوده‌اند. این پژوهش بیان دارد ایجاد شبکه و استفاده از تکنولوژی برای موفقیت استارت‌آپ‌ها ضروری می‌باشد. شبکه-سازی از طریق ایجاد تعامل بین کارآفرینان علاوه بر قرار دادن اطلاعات در اختیار آنها، دسترسی سریع به دانش بازار را نیز امکان‌پذیر می‌سازد. تغییرات سریع در محیط را شناسایی می‌کند و کلید موفقیت رشد استارت‌آپ‌ها در محیط دانشگاهی در شبکه‌سازی می‌باشد.

عوامل اقتصادی دانشگاه در اولویت چهارم عوامل مؤثر در رشد استارت‌آپ‌های دانشجویی قرار گرفت (جدول شماره: ۸). تأمین بودجه مورد نیاز استارت‌آپ‌ها به‌عنوان یک عامل مؤثر در تحقیقات (کیم و همکاران، ۲۰۰۶)، (چئون و همکاران، ۲۰۱۴) مطرح می‌شود. برهمگان واضح است لزوم سرمایه کافی برای حضور شرکت‌های نوپا بسیار ضروری می‌باشد. با توجه به آمار منتشر شده ۹۰ درصد استارت‌آپ‌ها به‌دلیل کمبود سرمایه ورشکست می‌شوند و این یک واقفیت است سرمایه برای حضور پایدار استارت‌آپ‌ها به‌مانند یکی از بال‌های پرواز آنها می‌باشد (مندعلیزاده، ۱۳۹۳). (گودرزی، ۱۳۹۵)، (اشرفیان، ۱۳۹۸)، (فتح آبادی، ۱۳۹۶). ولی از دیدگاه خبرگان جهت راه-اندازی یک استارت‌آپ دانشجویی مسائل مالی به‌صورت کلی در رتبه چهارم قرار دارد و بحث جذب سرمایه در شروع یک استارت‌آپ در کنار سایر عوامل اولیه قرار دارد. با کمی دقت در کسب‌وکارهای نوپا بزرگ دنیا می‌توان نتیجه گرفت که آنها برخاسته از گاراژ و خوابگاه بوده‌اند و از پشتوانه مالی ناچیز برخوردار بوده‌اند و با حداقل امکانات شروعی معقولانه داشته‌اند. زیر معیارهای عوامل اقتصادی در پنج اولویت رتبه‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۱). واگذاری حداقل نقدینگی و سرمایه اولیه برای راه‌اندازی توسط تحقیقات (کیم و همکاران، ۲۰۰۶)، (چئون و همکاران، ۲۰۱۴)، مورد تأکید قرار گرفت. ارائه وام‌های بلند مدت و حضور سرمایه‌گذاران خصوصی به‌عنوان عوامل مؤثر در کارآفرینی در تحقیقات پیشین نیز تأکید شده است (مندعلیزاده، ۱۳۹۳)، (گودرزی، ۱۳۹۵)، (اشرفیان، ۱۳۹۸). نتیجه این قسمت تحقیق بیان دارد که نباید از انگیزه‌ای که

می‌کند. علیزاده (۱۳۸۰)، از دلایل مشکلات شغلی دانش‌آموختگان رشته علوم ورزشی به نامتناسب بودن سیلابس درسی با توجه به نیاز شغلی فارغ‌التحصیلان و نامتناسب بودن شیوه‌های ارزشیابی اساتید اشاره می‌کند. بنابراین اهداف و روند آموزشی دانشکده‌ها به‌عنوان یکی از عوامل مهم رشد استارت-آپ‌ها باید تغییر کند.

نتیجه این قسمت پژوهش بیان می‌کند، دانشجو از طریق آموزش می‌تواند کارآفرین شود، ایده‌های خود را راه‌اندازی و تجاری‌سازی کند. دیدگاه ایده‌پردازانه مدیریت دانشکده یکی از مهم‌ترین عوامل در توانمندسازی و تغییر نگرش کارکنان، اساتید و دانشجویان می‌باشد. و پیشنهاد می‌شود با تغییر سیلابس درسی نظری به دروس نوآورانه و خلاق، ایجاد گرایش جدید کارآفرینی و فراهم نمودن جو مشارکتی بستر لازم برای شروع کسب و کار نوپا توسط دانشجویان در محیط دانشکده‌ها آغاز گردد.

عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی در اولویت سوم جهت رشد استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور جای گرفت (جدول شماره: ۸). این عامل در تحقیقات (آراستی و همکاران، ۱۳۹۳)، (لاناپان و دوراج، ۲۰۱۱) حوزه کارآفرینی و در تحقیقات (سیم و همکاران، ۲۰۱۵)، (کیم و همکاران، ۲۰۰۶)، حوزه استارت‌آپ‌ها به‌عنوان عامل مؤثر معرفی شده است. دانشکده‌ها می‌توانند با ایجاد محیطی که کارکنان و دانشجویان با یکدیگر به‌صورت شبکه، کار گروهی انجام می‌دهند در جهت نوآفرینی و کاهش اتلاف منابع در رشد استارت‌آپ‌های دانشجویی گامی مؤثر را ایفا نمایند. براساس دیدگاه خبرگان هر چه ارتباط و شبکه‌سازی بین دانشجویان کارآفرین و مشکلات صنعت ورزش کشور بیشتر باشد، ایده‌های کاربردی بیشتری به دانشجویان القا خواهد گردید.

زیر معیارهای عوامل شبکه‌سازی و تکنولوژی این پژوهش در هفت اولویت رتبه‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۲). ارتباط و شبکه‌سازی دانشجویان با یکدیگر با تحقیقات (سونگ و همکاران، ۲۰۱۴)، (لی، ۲۰۱۷)، (مشدئی، ۱۳۹۰)، دعوت از سخنرانان و برگزاری سیمینار و کارگاه تخصصی با تحقیقات (لاناپان و دوراج، ۲۰۱۱)، (آراستی و همکاران، ۱۳۹۳)، (فیتچر و تیمان، ۲۰۱۴)، عامل کسب مدرک و انتشار تحقیقات

می‌شود. ایجاد فرهنگ حمایت اجتماعی از استارت‌آپ‌ها بدون شک در رشد آنها مؤثر می‌باشد. وجود اعتماد عمومی به-خصوص برای استارت‌آپ‌هایی که خرید و فروش به صورت آنلاین دارند بسیار حیاتی است. که هنوز این اعتماد به صورت گسترده در کشور شکل نگرفته است. از طرفی هم هنوز فرهنگ استقبال از راه‌اندازی کسب‌وکار و اشتغال‌زایی از طریق استارت‌آپ‌ها در کشور شکل نگرفته است و از مؤسسين استارت‌آپ‌ها به عنوان یک فرد شکست خورده در حوزه کسب و کار اجتماع یاد می‌شوند. که این خود باعث شده بسیاری از افراد به این حوزه وارد نشوند.

زیر معیارهای عوامل فرهنگی و اجتماعی در شش مؤلفه رتبه‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۵). میری (۱۳۸۵)، در پژوهش خود بیان می‌کند در راستای پیدایش مؤثر کارآفرینی در اجتماع، عوامل سیاسی و اجتماعی از قبیل سازمان‌ها و نهادهای مختلف غیرانتفاعی باید مدتی به شناسایی و تشویق کارآفرینان مبادرت ورزند. مرجانی (۱۳۹۳)، در پژوهش خود بر ضرورت حمایت کارآفرینی در جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی و افزایش اشتغال جوانان از این طریق تأکید می‌کند. نتایج این قسمت پژوهش بیان دارد صحنه‌گذاران ورزشی نقش مهمی در فرهنگ سازی اجتماعی دارند، آنها می‌توانند با معرفی استارت‌آپ‌های معتبر دید دانشجویان به استارت‌آپ‌ها، نحوه استفاده از اینترنت و مشاغل دولتی را تغییر دهند. آموزش و پخش استارت‌آپ‌های ورزشی باعث می‌شود وضعیت استارت‌آپ‌های ورزشی بیشتر و بهتر شود. و امید داشت با حضور خانواده‌ها در محیط‌های ورزشی استارت‌آپ‌های ورزشی رونق بیشتری داشته باشند. مسلماً آموزش و آشنایی با کارآفرینان موفق از طریق رسانه‌ها باعث تغییر دیدگاه دانشجویان نسبت به انتخاب آینده شغلی آنها خواهد شد و کمتر به دنبال مشاغل دولتی خواهند رفت.

در این تحقیق تمام زیر معیارهای مؤثر در رشد استارت-آپ‌های دانشجویان به صورت کلی هم رتبه‌بندی گردیدند (جدول شماره: ۹). از نتایج این قسمت پژوهش، می‌توان به-عنوان عصاره این پژوهش یاد نمود. این یکی از خاصیت‌های پژوهش‌هایی با استفاده از تکنیک تحلیل شبکه‌ای است. اطلاع از نحوه چیدمان ترکیب عوامل مؤثر با توجه به تأثیرگذاری آنان، برای شروع استارت‌آپ‌ها از محیط دانشکده‌ها، بسیار راهگشای تصمیمات دانشجویان و دانشگاهیان خواهد بود و به-صورت کاربردی باعث وحدت رویه در این حوزه خواهد شد.

ده اولویت برتر ریز معیارها بر لزوم وجود انگیزه و آموزش دانشجویان، تشویق آنان توسط اساتید و حضور سیستم مدیریتی خلاق در دانشکده و دانشگاه را تأکید می‌کند. بالاترین اهمیت زیر معیارها در رتبه‌های اول و دوم مربوط به داشتن

امور مالی به جوانان در جهت شروع کسب‌وکارهای نوپا می‌دهد غافل شویم و باید پرداخت‌های مالی به‌عنوان پاداش‌های تشویقی در شروع استارت‌آپ‌ها به دانشجویان ارائه گردد تا در ماه‌های اولیه تأسیس که ضرر ده هستند، بتوانند به خوبی این مرحله را تا سودهی سپری نمایند.

در شروع راه اندازی یک استارت‌آپ دانشجویی عامل امکانات و تسهیلات در جایگاه پنجم قرار دارد (جدول شماره: ۸). در تحقیقات (سویتاریس، ۲۰۰۷)، (والتر، ۲۰۱۳^۵)، (پتر من همکاران، ۲۰۰۳^۶) به اهمیت حمایت و پشتیبانی دانشگاه‌ها و نهادهای سیاست‌گذار از استارت‌آپ‌های دانشجویی تأکید شده است که به نوعی هم راستا با نتایج این تحقیق می‌باشد.

زیر معیارهای عوامل امکانات و تسهیلات در شش اولویت رتبه‌بندی شدند (جدول شماره: ۱۴). مؤلفه بهسازی قوانین و مقررات استارت‌آپ‌ها با تحقیقات (کیم و همکاران، ۲۰۱۴)، (جتون و همکاران، ۲۰۱۴)، حمایت پژوهشگاه تربیت بدنی و کمیته بین المللی المپیک و مراجع رسیدگی با تحقیقات (چئو و همکاران، ۲۰۱۶)، (چانگ، ۲۰۱۶) همسو می‌باشد. نتایج این قسمت پژوهش تأکید دارد، در جهت موفقیت استارت‌آپ‌ها پشتیبانی‌های دولت و دانشگاه در جهت بهبود خط مش‌های برنامه‌ریزی، حمایت‌های مشاوره‌ای در راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها به‌طور جد در جریان باشد. منطقی است که نباید از ایجاد و تسهیل قوانین و مقررات استارت‌آپ‌ها در دانشکده‌ها غافل شویم تا خلأهایی که اکثر مؤسسين استارت‌آپ‌ها از سخت-گیری ثبت شرکت توسط دولت گله دارند را پر کنیم. تبلیغات ورود به بازار را تسهیل می‌کند، باید کمترین هزینه‌های تبلیغات را برای استارت‌آپ‌ها مد نظر قرار داد. به اعتقاد خبرگان این پژوهش بهتر است با توجه به اینکه استارت‌آپ‌ها توسط دانشجویان جوان و کم تجربه هدایت می‌شود از سمت ارگان-های بالا دستی از قبیل: پژوهشگاه تربیت‌بدنی، سازمان ورزش و جوانان و کمیته بین‌المللی المپیک حمایت و مورد مشاوره قرار گیرند.

به‌عنوان آخرین عامل مؤثر در شروع و رشد یک استارت آپ توسط دانشجویان علوم ورزشی می‌توان از عامل فرهنگی و اجتماعی یاد کرد (جدول شماره: ۸). این عامل در تحقیقات (هام و کو، ۲۰۱۴)، (چئو و همکاران، ۲۰۱۶)، (فتیحی زاده، ۱۳۹۶) به‌عنوان یک عامل تأثیرگذار در موفقیت استارت‌آپ‌ها مطرح

^۵Souitaris

^۶Walter

^۷Peterman & et al

^۸Ham & Ko

دانشجویان راحت‌تر به سمت استارت‌آپ‌ها سوق داده خواهند شد و به‌عنوان یک شغل به این حوزه نگاه خواهند کرد. پاره‌ای از پیشنهادات در طی تحقیق اشاره شد. در پایان پیشنهادات راهبردی برخواسته از این پژوهش ارائه می‌شود:

۱) راه‌اندازی سامانه‌ای تحت عنوان نیازمندی‌های صنعت ورزش کشور و افراد جامعه، با حضور مدیران صنعت، دانشجویان و مسئولین دانشکده‌های علوم ورزشی، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران جهت به‌کارگیری نتایج تحقیقات دانشجویی و ایده‌پردازی و نوآوری در استارت‌آپ‌های دانشجویان علوم ورزشی کشور؛ ۲) لزوم راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها توسط دانشجویان ولو خرد و ناچیز تا جهت اشتغال دانشجویان حتی بعد از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه امیدوار بود؛ ۳) حضور مدیران خلاق و کارآفرین در رأس مدیریت دانشکده‌ها؛ ۴) ایجاد و بهسازی قوانین و مقررات استارت‌آپ‌های دانشجویی در دانشگاه‌ها؛ ۵) ایجاد هر چه زودتر گرایش مدیریت کارآفرینی در ورزش در مقطع کارشناسی ارشد علوم ورزشی؛ ۶) تغییر سیلابس‌های درسی و تغییر نحوه تدریس همراه با بحث گروهی و تیم‌سازی دانشجویان؛ ۷) حمایت از استارت‌آپ‌های دانشجویان در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی توسط دانشکده-ها؛ ۸) همکاری بیشتر بین نهادهای متولی در جهت تأمین زیرساخت‌های آموزشی دانشکده‌ها و اجرای دوره‌های کارآموزی دانشجویان در نهادهای خارج از دانشگاه؛ ۹) تبلیغ استارت-آپ‌های دانشجویان در رسانه‌های مکتوب و دیجیتال سطح دانشگاه‌های کشور؛ ۱۰) برگزاری دوره‌های آموزش راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها به‌صورت مستمر در دانشکده‌ها به‌صورت سمینار و کارگاه.

با توجه به اینکه هیچ‌گونه اطلاعات دقیقی در مورد استارت‌آپ‌های دانشجویی در کشور وجود ندارد و تاکنون پژوهشی در این خصوص انجام نگرفته است، این تحقیق با محدودیت‌های تعمیم نتایج همراه است و همچنین خبرگان استارت‌آپ‌های ورزشی تحت مطالعه این تحقیق بیشتر مشمول حمایت‌های اقتصادی دولت بودند تا سیستم‌های پشتیبانی دانشگاه‌ها؛ لذا پیشنهاد می‌گردد تحقیقاتی در زمینه رفع محدودیت‌های این تحقیق و مطالعه استارت‌آپ‌های دیگر رشته‌های دانشگاهی انجام پذیرد و شاخص و معیارهایی جهت اندازگیری موفقیت استارت‌آپ‌های دانشجویی معرفی گردد.

در پایان از تمامی مدیران محترم دبیرخانه‌های مناطق دهگانه دانشگاه‌های وزارت علوم کشور که چراغ راه ما در به‌ثمر رسیدن این پژوهش بودند صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

هوش اجتماعی و هیجانی بالا و داشتن انگیزه و صبر و پشتکار از عوامل فردی مؤسس می‌باشد. اکثر تحقیقات نشان می‌دهد، شور و شوق، استقلال، چشم‌انداز و ذکاوت بنیانگذار استارت‌آپ‌ها از اهمیت ویژه برخوردار است. در اولویت سوم، شبکه‌سازی دانشجویان مطرح می‌شود و از آنجا که مؤسسين استارت‌آپ‌های دانشجویی از سن کمی برخوردار می‌باشد و از صلاحیت‌های فنی پایینی برخوردار می‌باشند لزوم شبکه‌سازی دانشجویان در دانشگاه از عوامل موفقیت آنها ذکر می‌شود. در این تحقیق زیر معیارهای اقتصادی در رتبه‌های هفتم و دهم قرار گرفتند که نشان می‌دهد اگر چه عوامل اقتصادی در اولویت‌های بالا مطرح نشده، ولی از تأثیرگذاری آن نباید غافل باشیم. نتایج این بخش پژوهش به اهمیت ارتقا و آموزش عوامل فردی دانشجویان از طریق تغییر اهداف و رویه‌های آموزشی توسط سیستم هدف‌مند و خلاق در دانشکده‌ها تأکید دارند. با مطالعه زیر معیارها می‌توان تفاسیر متعددی را برداشت نمود.

اگر بخواهیم مسیر اقتصاد مقاومتی در حوزه اشتغال مولد را نیز دنبال کنیم لاجرم ناگزیریم ظرفیت استارت‌آپ‌ها را به شدت مورد توجه قرار دهیم. ظرفیتی که می‌تواند فرصت‌های شگرفی را پیش‌روی خودباوری و تقویت زیرساخت‌های بومی در کشور قرار دهد. استارت‌آپ‌ها بخش جدایی‌ناپذیر فرایند تحول و دگرگونی در بازار رو به گسترش دنیای امروز هستند و معمولاً هزینه راه‌اندازی پایینی دارند و به جهت تکرارپذیری و مقیاس‌پذیری بودن منحنی رشد آنان شتاب بسیاری دارد و با ایجاد و توسعه این کسب‌وکارها سیاستی مهم در تسریع رشد اوضاع اقتصادی کشور و همچنین ایجاد مشاغل جدید برای جوانان، را شاهد خواهیم بود.

به‌طور خلاصه و به‌صورت یک جمع‌بندی کلی از این پژوهش می‌توان گفت، عوامل مؤثر در رشد و راه‌اندازی استارت‌آپ‌های دانشجویان دانشکده‌های علوم ورزشی باید به-عنوان یک شاهراه اشتغال‌زایی جوانان در جوامع دانشگاهی سیاست‌گذاری شود. برای این موفقیت باید ساختارها تغییر کند. این پژوهش لزوم آموزش مؤثر، تقویت شاخص‌های شخصیتی و رفتاری دانشجویان در جهت انگیزش بیشتر آنان، ارائه مشاوره و حمایت دانشگاه و دانشکده، انتخاب مدیران آگاه و توانا را به‌عنوان بخشی از مؤلفه‌های موفقیت در رشد استارت-آپ‌های دانشجویان می‌داند.

با توجه به شرایط اقلیمی متفاوت دانشکده‌ها و استعدادهای متفاوت دانشجویان رشته علوم ورزشی کشور، اگر عوامل مطرح شده به‌صورت هوشمندانه به کار گرفته شود

REFERENCES

- Amini, M., Jamshidi, R., Heydarinejad, S. (2014). "Prioritization of entrepreneurship barriers of physical education students by TOPSIS method". *Research on Educational Sport*, 2(6), 15-32. (Persian)
- Arasti, Z., Heidari, H., Mobaraki, M. (2014). "Evaluation of effectiveness of "Guest Speaker" teaching method in entrepreneurship students". *Journal of Entrepreneurship Development*, 7(3), 389-406. doi: 10.22059/jed.2014.52491. (Persian)
- Azimzadeh, S. M., Pitts, B., Ehsani, M., & Kordnaeij, A. (2013). "The vital factors for small and medium sized sport enterprises startups". *Asian Social Science*, 9(5), 243.
- Baum, J.R., Locke, E.A. and Smith, K.G. (2001). "A multidimensional model of venture growth", *Academy of Management Journal*, 44(2), 292-303.
- Blank, S. (2012). How to Build a Great Company, Step by Step, the Common Wealth Club of California. 14 August 2012.
- Brush, C. G. (2014). "Exploring the concept of an entrepreneurship education ecosystem". *Innovative Pathways for University Entrepreneurship in the 21st Century* (pp. 25-39). Emerald Group Publishing Limited.
- CANU, A. (2019). Assessing student startup teams interactions through performative patterns approach.
- Chang, S.D., Lee, Z.H. (2013). "A Study on the influencing effects of university students' e-Business startup intention". *The e-Business Studies*, 14(3), 37-53.
- Cho, Y.J., Lee, B.Y. (2016). "A study on social environmental factors affecting university students' entrepreneurial intention". *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 11(4), 17-25.
- Cusumano, M. A. (2013). "Evaluating a startup venture". *Communications of the ACM*, 56(10), 26-29.
- Douglas, E. J., & Shepherd, D. A. (2002). "Self-employment as a career choice: Attitudes, entrepreneurial intentions, and utility maximization". *Entrepreneurship theory and practice*, 26(3), 81-90.
- Farahani, A., Goudarzi, M., Naderi, N. (2010). "The Role of Formal Education and Extra-Curricular Programs of Physical Education (MSc courses) in Providing Entrepreneurial Skills for Postgraduates from Senior Students' Viewpoints". *Journal of Sport Management*, 2(6), 101-219. (Persian)
- Fath abadi, M. (2018). "Identifying and Prioritizing Factors Influencing the Success of Entrepreneurial Ecosystem Startups in Iran". *MBA thesis*, Kharazmi University of Iran. (Persian).
- Frederiksen, D. L., & Brem, A. (2017). "How do entrepreneurs think they create value? A scientific reflection of Eric Ries' Lean Startup approach". *International Entrepreneurship and Management Journal*, 13(1), 169-189.
- Forbes, D. P., & Milliken, F. J. (1999). "Cognition and corporate governance: Understanding boards of directors as strategic decision-making groups". *Academy of management review*, 24(3), 489-505.
- Fichter, K. and Tiemann, I. (2018). "Factors influencing university support for sustainable entrepreneurship: Insights from explorative case studies". *Journal of Cleaner Production*, 175, 512-524.
- Garonne, C., & Davidsson, P. (2016). "An exploration of the phenomenon of business planning in nascent and young firms". In *Models of start-up thinking and action: Theoretical, empirical and pedagogical approaches*. Emerald Group Publishing Limited.
- Gibb, A., & Hannon, P. (2006). "Towards the entrepreneurial university". *International Journal of Entrepreneurship Education*, 4(1), 73-110.
- Goudarzi, M., Jalali Farahani, M., Rajabi, H., & Hamidi, M. (2017). "The Design and Codification of Development Model of Entrepreneurial Skills for Students of Sport Management in Iran". *New Trends in Sport Management*, 5(18), 9-21. (Persian)
- Gupta, V. K., Turban, D. B., Wasti, S. A., & Sikdar, A. (2009). "The role of gender stereotypes in perceptions of entrepreneurs and intentions to become an entrepreneur". *Entrepreneurship theory and practice*, 33(2), 397-417.
- Ham, H. U., & Ko, C. R. (2016). "The Technology Licensing Office as Factor of Success for Spin-off: Case Study of a Research Lab Startup of Korea". *Asian Journal of Innovation & Policy*, 5(2).
- Jalali Naeini, G., Mohammadrezaee Loraki, Y. (2011). "Sketching Fuzzy Plan for Implementation of E-Business in Small and Medium-Sized Enterprises". *Journal of Business Administration Researches*, 2(4), 107-123 (Persian).

- Khashei, V., Asady, R. (2019). "Designing a model of Strategic Control in Internet-based Startups". *Journal of Strategic Management Studies*, 10(37), 125-139.
- Kim, H. (2012). "The entrepreneurial factors and entrepreneurial intention on student". *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 7(1), 263-271.
- Kim, H.C., Song, C.H. and An, B.R. (2016). "A study on effects of personal characteristics on startup opportunity and entrepreneurial intention of startup". *Korean Management Consulting Review*, 16(3), 75-87.
- Kim, S. and Jo, Y.H. (2006). "Study of core subjects and success strategy of venture companies in each growing stage". *e-Business Review*, 7(1), 119-141.
- Klofsten, M., & Jones-Evans, D. (2000). "Comparing academic entrepreneurship in Europe—the case of Sweden and Ireland". *Small Business Economics*, 14(4), 299-309.
- Ko, Chang-Ryong & An, Jong-In. (2019). "Success Factors of Student Startups in Korea: From Employment Measures to Market Success". 8. 97-121. 10.7545/ajip.2019.8.1.097.
- Korea Institute of Startup and Entrepreneurship Development (2018). Report on the Results of the Statistical Survey of University Startup in 2017.
- Kuratko. D. F. (2005). "The emergence of entrepreneurship education: Development, trends, and challenges". *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(5) 577-598.
- Lee, H.H., Hwang, B.Y. and Gong, C.H. (2017). "A study on the factors that determine the initial success of startup". *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 12(1), 1-13.
- Lee, M.J. and Kim, J.G. (2013). "The effects of entrepreneurial intention and entrepreneurship on entrepreneurial success". *Journal of Digital Convergence*, 11(9), 56-65.
- Lee, Y.H. and Park, S.H. (2014). "A study on the success factors of venture entrepreneurs and entrepreneurship education". *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 9(6), 231-244.
- Lim, A., Kim, H.C. and Kim, K.P. (2015). "The effect of youth entrepreneurs' competence on entrepreneurial behavior and entrepreneurial performance". *Korean Management Consulting Review*, 15(3), 143-154.
- Lonappan, J. and Devaraj, K. (2011). "Pedagogical innovations in teaching entrepreneurship". *Eight AIMS International Conference on Management*, January 1-4, 513-518.
- Mandalizadeh, Z., Honari, H. (2011). "An Investigation of the Factors Affecting Entrepreneurship in Sport: As an Interdisciplinary Area". *Interdisciplinary Studies in Humanities*, 2(2), 113-136. doi: 10.7508/isih.2010.06.006. (Persian)
- Mardanshahi, M., Tajik Esmaeili, A., Mobaraki, M. (2014). "In Junior and Senior Students of State Universities (Case Study: State Universities of Mazandaran Province)". *Journal of Entrepreneurship Development*, 7(4), 755-771. doi: 10.22059/jed.2014.53628. (Persian)
- Marjani, T., Sadri, S. (2014). "Development of Social Entrepreneurship; Problems, Effective Factors, and Solutions". *Organizational Culture Management*, 12(2), 277-297. doi: 10.22059/jomc.2014.51184. (Persian)
- Mohamadi, G.H., Farasatkah, M., Farokh, S.H. (2012). "Entrepreneurship Professors and Trainers Skills for Nurturing Entrepreneurs in Universities". *Journal of Entrepreneurship Development*, 5(1), 185-201. doi: 10.22059/jed.2012.24661. (Persian)
- Mortezaezhad, N., Attaran, M., Hosseinikhah, A., Abbasi, E. (2017). "The Components of Entrepreneurship Curriculum based on the Comparative Approach". *Journal of Curriculum Studies*, 12(44), 49-80. (Persian)
- Moshdey, A. (2011). "Analysis of the Effects of Social Networks on Entrepreneurial Opportunity Identification". , 6(15), 69-80. (Persian)
- Movahedi, R., Shirkhani, M., Talebi, B. (2017). "The Study of Effective Factors on Improving the Quality of Education: Case Study in College of Agriculture, Bu-Ali Sina University". *Higher Education Letter*, 10(37), 79-110. (Persian)
- nadafi, R., Ahmadvand, M. (2017). "Identification and Prioritization of Development Factors of Startups Using Q methodology". *Journal of Entrepreneurship Development*, 10(3), 517-534. doi: 10.22059/jed.2018.236443.652249. (Persian)
- Nasirzadeh, A., Farahani, A., Vatandoust, M. (2018). "Investigating and Analyzing Effective Factors on Entrepreneurship of Iranian Physical Education Graduates". *Sport Management Studies*, 10(47), 131-152. doi: 10.22089/smrj.2018.1099. (Persian)
- Peterman, N. E., & Kennedy, J. (2003). "Enterprise education: Influencing students' perceptions of entrepreneurship".

- Entrepreneurship theory and practice*, 28(2), 129-144.
- Premand, P., Brodmann, S., Almeida, R., Grun, R., & Barouni, M. (2016). "Entrepreneurship education and entry into self-employment among university graduates". *World Development*, 77, 311-327.
 - Ramezanezhad, R., Malek akhlagh, E., Boroumand, M., Hematinezhad, M., Razavi, S. (2013). "Analysis of physical education and sport sciences graduates' employment and their position in Iran based on strategic position and action evaluation matrix (SPACEM)". *Sport Management and Development*, 2(1), 1-19.
 - Ries, E. (2011). *The lean startup: How today's entrepreneurs use continuous innovation to create radically successful businesses*. Currency.
 - Saaty, T. L., & Vargas, L. G. (2013). "The logic of priorities: applications of business, energy, health and transportation". *Springer Science & Business Media*.
 - Safari, S., Samiazadeh, M. (2012). "Needs Assessment of Entrepreneurship knowledge and Skill Education a Comparative Approach in Different Fields of Humanities". *Technology of Education*, 7(1), 65-79. (Persian).
 - Segal, G., Borgia, D., & Schoenfeld, J. (2005). "The motivation to become an entrepreneur". *International journal of Entrepreneurial Behavior & research*.
 - Seraji, F. (2018). "Promotion and development of entrepreneurship competencies in university students". *Iranian Journal of Engineering Education*, 20(78), 37-56. doi: 10.22047/ijee.2018.117793.1511. (Persian)
 - Shin, D.P., Bae, Y.K. and Son, S.H. (2018). "The Present and Implications of Technology-based Business Activation Support Policy". *KISTEP Issue Weekly, KISTEP*, 266(08).
 - Sim, Y.H., Gill, W.G. and Kim, S.K. (2015). "Study on the perception gap between technology-based entrepreneurs and startup facilitators about success factors for startup". *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 10(2), 43-57.
 - Song, E. S., & Lee, S. K. (2012). "A Study on Influences on Results of Inauguration of Enterprise by Characteristics of Young Businessmen's Inauguration-Focusing on Young CEO Promoting Project in Gyeongsangbukdo". *Korean Local Government Review*, 14(3), 177-193.
 - Souitaris, V., Zerbinati, S., & Al-Laham, A. (2007). "Do entrepreneurship programmes raise entrepreneurial intention of science and engineering students? The effect of learning, inspiration and resources". *Journal of Business venturing*, 22(4), 566-591.
 - Tojjari, F., Khodayari, A. (2006). "Study on Entrepreneurship Preparedness in Education: An Analysis of the Basis of Measuring the Size of Entrepreneurship in Sport (ERI)". *Research in Sport Sciences*. Spring 2006: 4(10). (Persian)
 - Vaghefi Nazari, R., farahani, A., Asad, M., khodadadi, M. (2015). "Job Expectations of Physical Education Students of Their Job and Job Prospect in Tehran Azad Universities". *Journal of Sport Management*, 7(2), 175-189. doi: 10.22059/jsm.2015.55159. (Persian)
 - van Gelderen, M., Kautonen, T., Wincent, J., & Biniari, M. (2018). "Implementation intentions in the entrepreneurial process: concept, empirical findings, and research agenda". *Small Business Economics*, 51(4), 923-941.
 - Walter, S. G., Parboteeah, K. P., & Walter, A. (2013). "University departments and self-employment intentions of business students: A cross-level analysis". *Entrepreneurship Theory and Practice*, 37(2), 175-200.
 - Yun, J. R., Kim, H. C., & Kim, K. S. (2008). "An empirical research on successful factor of venture business". *Korean Business Review*, 1(1), 39-67.
 - Zhao, H., Seibert, S. E., & Hills, G. E. (2005). "The mediating role of self-efficacy in the development of entrepreneurial intentions". *Journal of applied psychology*, 90(6), 1265.
 - Zhao, S., Bai, X., & Zhao, Y. (2014). A study of Chinese entrepreneurs and philanthropic behavior. In *Handbook of research on entrepreneurs' engagement in philanthropy*. Edward Elgar Publishing.